

3 Aruba

DOW gaat boete opleggen aan aannemer WVB

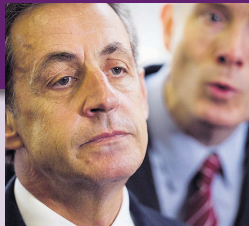
8 Economie

‘Bioscoopexploitant Cineworld sluit in VS en op Britse Eilanden’

10 Wereld

Sarkozy voor de rechter op verdenking van corruptie

12 Sport

Tweede zege Sta. Rosa Indians

Opnieuw dispuut rondom bestuur Colegio Arubano Occa: ‘Laat de stem van de ouders niet verloren gaan’

ORANJESTAD — De oudercommissie (Occa) van Colegio Arubano deed vanochtend tijdens een persconferentie voor de ingang van de school een dringende oproep aan alle ouders om hun petitie te tekenen waarmee ze aandringen om hun vertegenwoordiging in het bestuur van de school aan te houden. Het nieuwe bestuur van Stichting Voortgezet Onderwijs Aruba (Svoa) zou middels een statutenwijziging ervoor willen zorgen dat er geen Occa-lid meer in het bestuur plaatsneemt.

door onze verslaggever
Carina Wever

Het nieuwe bestuur van de Svoa dat afgelopen juli aantrad heeft volgens Occa op 30 september jongstleden nieuwe statuten ingediend voor akkoord bij het Bisdome. Deze zouden echter nog niet rond zijn. Opvallend in de nieuwe statuten is volgens Occa dat er niet langer een vertegenwoordiging van de ouders in het bestuur is maar alleen nog maar bestuursleden die de katholieke kerk vertegenwoordigen. En daarmee is de stem van de ouders, en indirect ook de leerlingen, automatisch verloren vindt de Occa. Daarom besloot de oudercommissie een petitie te starten die zij van plan zijn aan het Bisdome te overhandigen met het dringende verzoek om ervoor te zorgen dat ze in het bestuur kunnen blijven. “Wij hebben tot nu toe geen gegronde reden gekregen voor het uitsluiten van de vertegenwoordiging van de ouders in het bestuur. We zijn van mening dat in deze

tijden de participatie van de ouders essentieel is. Dit zorgt voor transparantie en eerlijkheid, en voor een open dialoog tussen alle betrokken partners zoals docenten, ouders, leerlingen en kerk”, stelt Occa-voorzitter Tamara Croes in een bericht aan de pers. Volgens Croes heeft Occa al voordat zij naar de pers stapte al geprobeerd om te onderhandelen met de rest van het bestuur, maar werd er geen gehoor gegeven aan hun vertegenwoordiger Henry Baarh tijdens de bestuursvergaderingen.

Minister Lampe

In een vraag-en-antwoord uurtje op Facebook afgelopen donderdag kaartte onderwijsminister Rudy Lampe (RED) dit onderwerp kort aan, en beweerde hierin dat dit besluit een initiatief zou zijn geweest van het Bisdome zelf. De reden hiervoor is volgens de minister het conflict wat eerder dit jaar ontstond tussen het Bisdome en het vorige bestuur. Volgens Lampe was het Bisdome van mening dat het bestuur haar ontslag

moest indienen, wat niet gebeurde, waarna zij de katholieke signatuur onttrok en de minister op zijn beurt besloot de subsidie beëindigen. “Nadat er een nieuw bestuur werd ingesteld werd ook de katholieke signatuur hersteld en de subsidie gecontinueerd, en had het Bisdome weer volledige autoriteit, waarbij deze het recht had om alleen nog bestuursleden toe te laten in Svoa die direct voorgedragen waren door de kerk zoals het geval was vijftig jaar geleden toen de school opgericht werd”, aldus minister Lampe. Tenslotte zei de minister dat de oudercommissie niet per se deel hoeft uit te maken van het bestuur, volgens hem “de werkgever”, om inspraak en participatie te hebben in de school, maar dat dit op een andere manier mogelijk moet zijn.

Roerig jaar

Op dit moment probeert de commissie haar doel te bereiken door de ondersteuning van zoveel mogelijk ouders van leerlingen van de middelbare school, waarmee zij hopen druk uit te oefenen op het Bisdome. Ondertussen wordt ook de mogelijkheid onderzocht om juridische stappen te nemen, mocht het zover komen. Colegio Arubano maakt een roerig jaar door. Enkele maanden geleden was er ook al onrust op de school voor wegens onenigheden tussen het voormalige bestuur, de oudercommissie, docenten, de minister en het Bisdome. Vorige week verscheen bovendien een anonieme brief waarin onderwijsminister Rudy Lampe (RED) ervan werd beschuldigd dat hij de nieuwe Svoa-voorzitter Ernesto Rosenstand op een niet-integere manier zijn functie zou hebben gegeven. *Amigoe* benaderde onderwijsminister Lampe en Svoa-voorzitter Rosenstand voor commentaar maar kreeg geen antwoord voor het ter perse gaan van deze krant. De petitie van de Occa is te vinden op hun sociale mediapagina www.facebook.com/OuderCommissieColegioArubano.

Trump voor het eerst weer in het openbaar gezien

BETHESDA — President Donald Trump is voor het eerst sinds zijn opname in het ziekenhuis weer in het openbaar gezien. Hij stapte gisteren rond 17.30 uur in een auto bij het Walter Reed-ziekenhuis en reed een kort rondje langs aanhangers. Op beelden is te zien dat hij met een mondkapje op vanachter het raam naar buiten zwaait.

Vlak voordat de Amerikaanse president in de auto stapte, deelde hij in een videoboodschap op Twitter mee dat hij een ‘verrassingsbezoek’ zou brengen aan ‘de patriotten die op straat zijn’. Ook zei Trump dat hij meer

te weten is gekomen over Covid-19. “Ik heb veel over Covid geleerd. Ik heb erover geleerd door echt naar school te gaan. Dit is de echte school. Dit is niet de laten-we-de-boeken-lezenschool”, aldus Trump over zijn ziekenhuisverblijf. “Ik begrijp het. En het is iets heel interessants.”

Trump werd vrijdag in het ziekenhuis opgenomen nadat hij positief testte op het coronavirus en zijn gezondheid verslechterde. Zijn artsen deelden gisteren mee dat als zijn toestand blijft verbeteren hij mogelijk vandaag wordt ontslagen uit het ziekenhuis. Trump heeft geen koorts en ademhalingsklachten meer, en zijn

vitale functies zijn stabiel. Volgens lijfarts Sean Conley is er sprake van ‘ups en downs’ in het ziekteverloop bij Trump. Tweemaal doken de zuurstofwaarden in diens bloed omlaag. Dat gebeurde op vrijdag en op zaterdag. Ook had de president vrijdag hoge koorts. Het artsenteam raadde toen aan om Trump extra zuurstof te geven. Hij heeft zaterdagavond een tweede dosis van het antivirale middel remdesivir gekregen, en heeft geen last van bijwerkingen. De president wordt sinds zaterdag verder behandeld met de steroïde dexamethason, die ervoor moet zorgen dat het zuurstofgehalte in het bloed op niveau blijft.

Als een donderslag

Foto: Harold Kelly

ORANJESTAD — Hevige onweersbuien boven zee zorgden voor veel spektakel op zaterdagavond. Ze trokken veel bekijks bij het publiek en ook bij fotografen, die er speciaal voor naar de kust reden. Deze foto van de onweersbui, vanaf San Fuego genomen door Harold Kelly, geeft de sfeer van die onrustige avond goed weer.

Duitse regering ruziet over recht op thuiswerken

BERLIJN — De Duitse regeringspartijen ruziën over het recht op thuiswerken. De sociaaldemocratische minister voor Werkgelegenheid, Hubertus Heil, wil dat werknemers voortaan minstens 24 dagen per jaar thuis mogen werken, ook na de coronacrisis. Maar de coalitiepartner in Berlijn, de christendemocraten van bondskanselier Merkel, ziet dat niet zitten.

Volgens de christendemocraten leidt het thuiswerken tot extra papieren rompslomp. Deze bureaucratie vormt een extra belasting voor ondernemers

in deze coronatijden, zeggen politici uit de fractie van CDU en CSU.

Heil benadrukt dat het recht alleen geldt als het thuiswerken mogelijk is bij een bedrijf. Hij kreeg vandaag wel steun van de minister voor Milieu, SPD-partijgenote Schulze. Zij

wijst op de voordelen voor het klimaat als er minder wordt gereisd om te werken, bijvoorbeeld minder vervuulende files. Het is een stap naar meer milieubescherming, aldus Schulze tegen Duitse media. Volgens schattingen zou het beroepsverkeer met 8 procent dalen.

Stafchef optimistisch over snelle komst Trump naar Witte Huis

WASHINGTON/MIAMI — Stafchef Mark Meadows van het Witte Huis is optimistisch dat president Donald Trump later vandaag terugkeert naar het Witte Huis. Meadows zei tegen *Fox News* dat hij vandaag met Trump heeft gesproken. De president zou gezegd hebben dat hij de afgelopen nacht nog verder is hersteld en dat hij er klaar voor is om weer aan het werk te gaan. Trump spreekt vandaag met de behandelende artsen die hem hier uitsluiten over geven.

Trump hoopt met een snel herstel van het coronavirus zijn kansen op herverkiezing te vergroten. Amerikaanse media stellen dat hij aanhang heeft verloren met zijn besmetting die ook mensen in zijn Republikeinse entourage heeft getroffen.

Personeel van het Witte Huis is volgens Amerikaanse media per e-mail gevraagd thuis te blijven als ze symptomen hebben die kunnen wijzen op Covid-19. “Blijf alsjeblieft thuis met keelklachten, hoesten, rillingen, spierpijn, verlies van reuk of smaak, diarree of moeite met ademen.” Biden is bereid komende week het tweede debat met Trump te houden als de gezondheidstoestand van zijn

Foto: Shutterstock

Archieffoto: de stafchef van het Witte Huis, Mark Meadows, begroet de aanwezigen tijdens het Farmers to Families Food Box-voedingsprogramma.

rivaal dat toestaat. Woensdag gaan Bidens kandidaat voor het vicepresidentschap Kamala Harris en Trumps vicepresident Mike Pence in debat. Biden bezoekt vandaag Miami in Florida. Volgens een peiling die de

Miami Herald citeert, doet Biden het steeds beter onder de vele Amerikanen van Latijns-Amerikaanse komaf. Cubaanse latino's blijven de Republikeinen over het algemeen trouw, maar anderen kiezen steeds meer de

Democraten. Trump won in 2016 met 49 procent van de stemmen Florida. Dat was 1,2 procent meer dan Hillary Clinton. De Democraten in Florida domineren vooral het dichtbevolkte zuidoosten, inclusief Miami.

Hoe we voedselverspilling kunnen verminderen

VALLADOLID — Er zijn heel wat maatregelen mogelijk om de enorme voedselverspilling te verminderen. Maar die zullen verschillen naargelang we het hebben over industrie, distributie of gezinnen, zegt Manuel Gómez Pallarés, hoogleraar Levensmiddelen-technologie aan de Spaanse Universiteit van Valladolid.

Op 29 september was het de Internationale Dag tegen Voedselverlies en Voedselverspilling. Die is ingesteld door de VN-Voedsel- en Landbouworganisatie (FAO) om de bevolking bewust te maken van dit ernstige probleem. De Europese Unie heeft ook sensibiliseringscampagnes gelanceerd, strategieën ontwikkeld en websites gebouwd, maar de consument kent ze nauwelijks.

Een derde van de wereldvoedselproductie wordt verspild. Deze verspilling doet zich in de hele voedselketen voor, van het platteland tot de gezinnen, via fabrieken, distributie en horeca, zo meldt persagentschap IPS. De kosten voor het produceren van voedsel zijn erg hoog, zowel financieel gezien als op het vlak van menselijke en natuurlijke hulpbronnen, zoals land, water en energie. Daarom heeft het een grote impact op het milieu. Wij kunnen de verspilling betalen, maar de planeet kan dat niet, in ieder geval niet op middellange en lange termijn.

Fruit en groenten

Fruit en groenten worden het vaakst afgedankt in de distributie, gevolgd door brood en aanverwante producten. Een Zweedse studie toonde aan dat vlees en bakkerijafval de grootste ecologische voetafdruk hebben. Deze realiteit verhoogt de druk om tot duurzame praktijken te komen en voedselverspilling te verminderen. De nodige maatregelen zullen verschillen naargelang we het hebben over industrie, distributie of gezinnen.

Gezinnen bewustmaken

De belangrijkste maatregel om huishoudelijk afval te verminderen is bewustwording. Na enkele decen-

nia van economische problemen, waarin niets kon worden verspild, lijkt het nu alsof alle eten benutten alleen iets voor arme mensen is.

Vreemd genoeg is het de middenklasse die het meest verspilt, niet de gesensibiliseerde, hoger opgeleide elite. Niet alleen moet men de bevolking bewust maken van de noodzaak om voedselverspilling te verminderen, men moet hen ook voorlichten over hoe ze voedsel kunnen bewaren (in dit artikel beschreven we de beste manier om brood te bewaren), of over wat de verschillen zijn tussen de uiterste consumptiedatum en de datum van minimale houdbaarheid (ten minste houdbaar tot“).

Een product dat zijn datum

van minimale houdbaarheid bereikt, mag niet worden weggegooid, aangezien er in de meeste gevallen geen enkel verschil is met een pas aangekocht product. In andere gevallen zullen we slechts enkele minimale veranderingen in smaak of textuur waarnemen, zonder enig risico voor onze gezondheid.

Goede bewustmaking en voorlichting zijn ook nuttig om aankopen te plannen en onnodige aankopen te verminderen. Als een product bedorven is, zoals brood dat hard geworden is, dan zijn er veel mogelijkheden om het opnieuw te gebruiken.

Restaurants met bijna vervallen producten

Zeer interessant zijn ook de restaurants die met producten werken die op het

punt staan te vervallen. De gerechten veranderen elke dag, afhankelijk van de producten die ze ontvangen. Zowel het lokaal, de service als de kwaliteit hoeven niet onder te doen voor een normaal restaurant, en klanten komen vaak omdat ze beseffen dat ze iets aan dit proces moeten bijdragen. Een van de bekendste succesverhalen in dit opzicht is het Zweedse restaurant K-märkt. In Spanje hebben grote chef-koks deelgenomen aan tijdelijke acties en hebben ze receptvideo's gemaakt met recepten, maar er zijn momenteel voorbeelden die met Zweden te vergelijken zijn.

Hergebruik in de industrie

Een ander voorstel om voedselverspilling te verminderen, is om het weggegooid voedsel te hergebruiken en er nieuwe producten mee te maken. Het lijkt op koken met restjes, maar dan op industrieel niveau. Een Brits bedrijf (Toast Ale) gebruikt bijvoorbeeld de restanten van brood om er bier van te maken. Dit idee kreeg navolging bij brouwerijen over de hele wereld. Een Oostenrijks bakkerijbedrijf ging nog een stap verder en zette zelf een kleine distilleerderij op om van afgedankte broden alcoholische distillaten te maken. Er is zelfs een wereldwijde vereniging opgericht van bedrijven die deze filosofie delen. De Upcycled Food Association telt onge-

veer honderd leden die zich toeleggen op het maken van nieuwe producten van weggegooid voedsel.

Onder de leden bevinden zich bedrijven die snacks en mueslirepen maken van afval uit de brouwerij, zoals ReGrained; bedrijven die gebruik maken van gerecycleerde bananen, zoals Banana, of van resten van koffiebonen, of van groenten die er minder goed uitzien.

Oude wetten vernieuwen

Opdat deze initiatieven kunnen groeien, is er een overheid nodig die dat mogelijk maakt. Daarom moet men onderzoeken hoe men de juridische belemmeringen voor mogelijk hergebruik van afgedankte levensmiddelen kan wegnemen. In veel gevallen gaat het

Foto: Shutterstock

om oude wetten die in tijden van schaarste zijn ontstaan, met als doel fraude te voorkomen. De behoeften zijn veranderd. Ook overheids campagnes die de burger sensibiliseren, kunnen het succes van deze initiatieven vergroten. Ten slotte is er een gebrek

aan bekende (en geloofwaardige) garantielabels voor duurzaamheid en de vermindering van afval. Certificaten bestaan al, maar ze zijn ofwel te weinig bekend, ofwel zijn ze geen garantie dat men over de hele lijn respectvol met het milieu omgaat.

COVID-19 UPDATE 4 oktober

Aantal gevallen coronavirus op Aruba

	Totaal	Ingezetenen	Niet Ingezetenen
Actief	517	507	10
Positief	4079	4026	53
Negatief	28697	-	-
Hersteld	3532	3489	43
Getest	32776	-	-
Getest op luchthaven	14496	-	-
Overleden	30	30	0

STOP DE VERSPREIDING VAN COVID-19

TREEX HOLDING A.V.V.

(in liquidatie)

De vereffening van bovenvermelde vennootschap is voltooid en deze is op 28 februari, 2020 in het handelsregister doorgehaald.

De vereffenaar
AMTR Management N.V.

VELES AVIATION A.V.V.

(in liquidatie)

De vereffening van bovenvermelde vennootschap is voltooid en deze is op 3 september, 2020 in het handelsregister doorgehaald.

De vereffenaar
AMTR Management N.V.

SKYLIGHT AVIATION A.V.V.

(in liquidatie)

De vereffening van bovenvermelde vennootschap is voltooid en deze is op 3 september, 2020 in het handelsregister doorgehaald.

De vereffenaar
AMTR Management N.V.

OPENBARE AANBESTEDING

Het land Aruba is voornemens in het openbaar aan te besteden, het door de Sociaal Crisisplan Fonds te financieren project:
"Implementatie en selectie van het centraal registratiesysteem voor SCP".

KORTE OMSCHRIJVING VAN HET WERK

Het betreft leveren van een Centraal Registratiesysteem 'Child Protective System' ten behoeve van de vier sectoren, dat deel uitmaakt van het Sociaal Crisisplan (SCP).

UITVOERINGSTERMIJN

Binnen drie (3) maanden.

OPDRACHTGEVER

Land Aruba.

DIRECTIEVOERDER

De programma manager van het Sociaal Crisisplan (SCP).

PROGRAMMA VAN EISEN

Het programma van eisen (PvE) is vanaf dinsdag 6 oktober 2020 (gratis) te verkrijgen ten kantore van de Directie Sociale Zaken te Caya Mario E. Harms 11, Oranjestad.

INLICHTINGEN

Het verstrekken van inlichtingen zal plaats vinden in de vergaderzaal van de John F. Kennedy Education Center op maandag 19 oktober 2020 om 10:00 am.

NOTA VAN INLICHTINGEN

De nota zal op de dag van de inlichtingevergadering vastgesteld worden en is vanaf die dag verkrijgbaar voor gegadigden bij de Directie Sociale Zaken.

DE INSCHRIJVING

De inschrijvingen dienen uiterlijk op maandag 2 november 2020 voor 11:30 am bij de Directie Sociale Zaken in de daarvoor bestemde bus te zijn ingeleverd. De inschrijving dient vergezeld te gaan met het bij het PvE toegevoegde gewaarmerkte bijlagen.

OPENBARE AANBESTEDING

Zal plaats vinden in de vergaderzaal van de John F. Kennedy Education Center op dinsdag 10 november 2020 om 10:00 am.

FINANCIERING

Sociaal Crisisplan Fonds.

CONTACTPERSOON

Shalimar Pieter
Caya Mario E. Harms 11
Oranjestad, Aruba
shalimar.pieter@dsz.gov.aw

VACATURE SOCIAAL CRISISPLAN

Het Sociaal Crisis Plan is een grootschalig programma van Land Aruba bestaande uit een veelheid van projecten die samen naar de doelstelling leiden. Het programma wordt uitgevoerd in samenwerking met instellingen en organisaties binnen vier verschillende sectoren en is gericht op het instellen van een 'child protective system' (het kindbescherming systeem) over de hele keten van sociaal, zorg, onderwijs en justitie, zodat een kind veilig en gezond opgroeit in de Arubaanse samenleving. Hiernaast worden grote sociale problemen onder de jeugd ook aangepakt. Voor dit project is de overheid van Aruba op zoek naar kandidaten voor de volgende functie:

Hoofd Bureau Sostenemi (jaarcontract op basis van een "Overeenkomst van Opdracht")

Omgeving

Het Bureau Sostenemi fungeert als landelijk advies- en meldpunt kindermishandeling (AMK) op Aruba en streeft in samenwerking met instellingen en organisaties binnen verschillende sectoren aan een zo effectief mogelijke aanpak van kindermishandeling. In de praktijk verricht Bureau Sostenemi kortdurend onderzoek naar meldingen, werkt aan het verbeteren van de veiligheid eventueel door het samenwerken met en op gang brengen van de meest passende hulpverlening en biedt advies aan organisaties en burgers die vragen hebben met betrekking tot (vermoedens van) kindermishandeling.

De functie

Als Hoofd realiseert u het integrale en doelmatige management van de organisatie. U neemt beslissingen bij het management van de afdeling en bij het leidinggeven. Ook worden beslissingen genomen over de initiëring en de inhoud van beleids- en afdelingsplannen en rapportages en bij het signaleren en oplossen van (beleids)vraagstukken en problemen. Tevens adviseert u de Minister belast met Sociale Zaken over de vorming dan wel realisatie van het te voeren c.q. gevoerde strategisch beleid relevant voor het werkkterrein van de organisatie.

Uw profiel

- Minimaal een afgeronde HBO opleiding (voor het departement en het werkveld) relevante richting;
- Minimaal 5 jaar relevante werkervaring op het gebied van jeugdhulpverlening;
- Kennis van het toegewezen werkkterrein en de relevante omgeving;
- Inzicht in financieel-economische, technische, juridische en/of politiek-bestuurlijke aangelegenheden in bredere context dan alleen het eigen werkkterrein;
- Kennis van en vaardigheid in management, organiseren, adviseren en leidinggeven;
- Vaardigheid in het ontwikkelen, uitdragen en verdedigen van beleid;
- Goede mondelinge en schriftelijke uitdrakkingsvaardigheid in de talen Papiaments, Nederlands, Engels en Spaans;
- Bij voorkeur kennis van de methodiek Signs of Safety.

De procedure

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met mevr. Viviana Mc Donald, HR adviseur SCP, via tel: (+297) 528-1100. U kunt uw sollicitatiebrief en CV vóór 9 oktober a.s. e-mailen naar SCP.vacatures@gmail.com. U ontvangt binnen twee werkdagen een ontvangstbevestiging. Uw sollicitatie wordt vertrouwelijk behandeld.

Komst nieuwe gevangenis onzeker

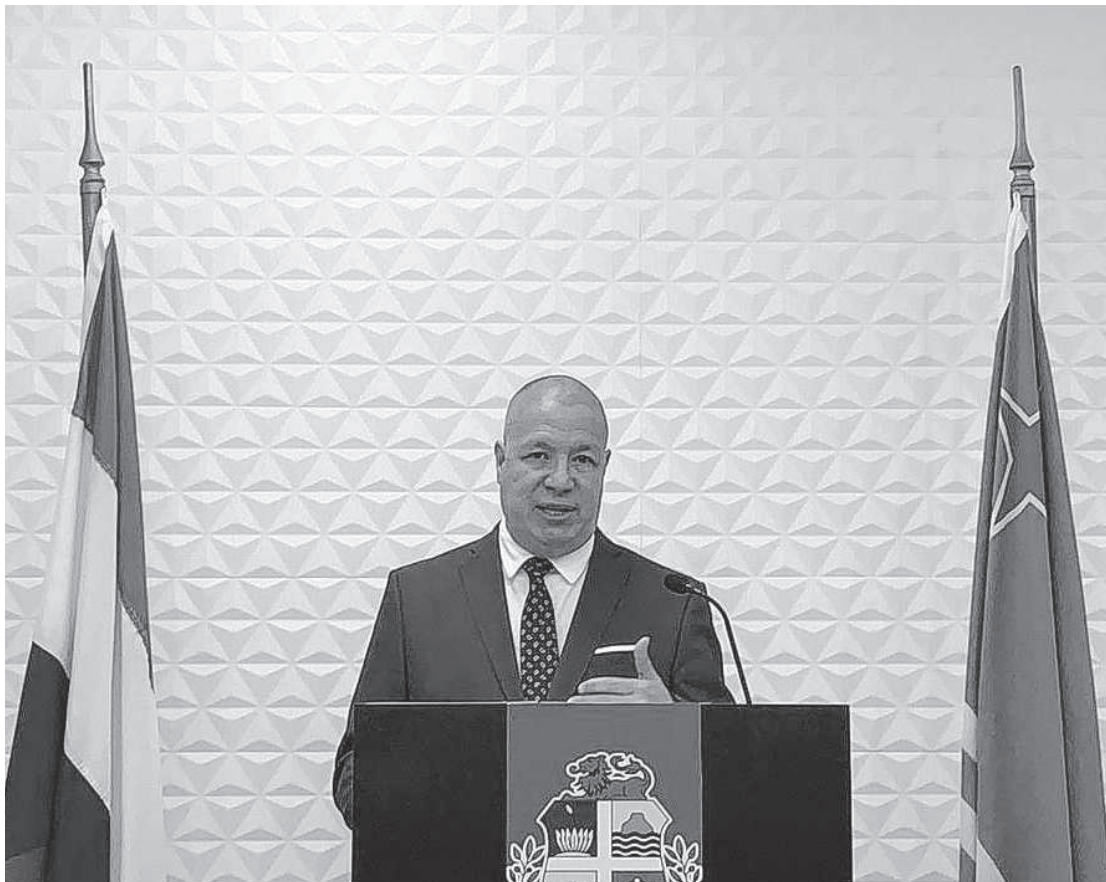
ORANJESTAD — De komst van een nieuwe gevangenis die het huidige Korrektie Instituut Aruba (KIA) moet vervangen is nu onzeker. Tijdens een persconferentie op het Bestuurskantoor vanochtend gaf Justitie-minister Andin Bikker (POR) te kennen dat het ligt aan de huidige financiële situatie als gevolg van de coronacrisis.

Zolang de overheid haar middelen blijft uitgeven aan de uitbetaling van loon-subsidies en Fase-regeling wordt het moeilijk om te starten aan de bouw van een nieuwe gevangenis, gaf minister Bikker vanochtend te kennen. “We zijn nog niet tot een definitief besluit gekomen, maar het blijft een hele grote uitdaging onder de huidige omstandigheden. Een van de aspecten die we nu aan het evalueren zijn is het financiële kader van de Landsbegroting van 2021. Wanneer dat gereed is, dan kunnen wij een definitief besluit nemen”, zo liet minister Bikker desgevraagd weten.

Voorbereidingen verliepen voorspoedig
Afgelopen december zag het er nog naar uit dat een vervangende faciliteit voor

het in deplorabele staat verkerende KIA binnen een aantal jaar een realiteit zou kunnen worden. Na een in maart uitgevaardigde *request for expression of interest* (REOI) bleken zeven bedrijven geïnteresseerd in de aanleg van het project, waarvoor al een terrein van 90.000 vierkante meter in het industriegebied van Barcadera in optie was genomen. In het eerste kwartaal van dit jaar zouden de voorbereidingen ver genoeg moeten zijn gevorderd om het project voor goedkeuring naar het parlement te brengen. Omdat de bouw en aankleding van een nieuwe gevangenis zo’n vijf jaar zou gaan duren, zou volgens de comptabiliteitswet speciale toestemming moeten worden gevraagd van de Staten. Voor wat betreft de fi-

nanciering van een vervangende faciliteit voor de KIA hadden zowel het College Aruba financieel toezicht (CAft) als de toenmalige minister Raymond Knops van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK, thans weer staatssecretaris, red.) aanvankelijk kanttekeningen geplaatst, maar overleg met het CAft zou verheldering hierin hebben gebracht, waardoor de weg vrij was gemaakt om door te gaan met het proces. De eerste betalingen voor de bouw van de nieuwe gevangenis zouden pas in 2022 plaatsvinden en minister Bikker was bezig met het zoeken naar creatieve manieren om de gevangenis te financieren, waaronder het gebruik van zogeheten *perpetuals* waarbij de financiers zelf aandelen in het project kunnen krijgen in plaats van het aangaan van een traditionele lening. Amper drie maanden nadat dit was aangekondigd sloeg de coronacrisis op Aruba toe. Die lijkt de komst van de nieuwe gevangenis nu op losse schroeven te zetten.

Minister Bikker tijdens zijn persconferentie vanochtend.

Handtekeningen voor komst zorgcentrum mensen met beperking gezet

ORANJESTAD — Met het zetten van handtekeningen werden vrijdagmiddag de verantwoordelijkheid van zorgtehuizen voor mensen met een beperking overgedragen van Stichting Algemene Bejaardenzorg Aruba (SABA) aan Stichting Ambiente Feliz (SAF). Dit gebeurde in aanwezigheid van Sociale Zaken-minister Glenbert Croes (MEP), Volksgezondheid-minister Dangui Oduber (MEP) en vertegenwoordigers van Directie Volksgezondheid (DVG), Directie Sociale Zaken (DSZ), Stichting Verstandelijk Gehandicapten Aruba (SVGA) en Cede Aruba. Met deze overdracht wordt de eerste stap gezet naar de komst van een 24-uurs zorgcentrum voor mensen met een beperking. Voorheen moesten deze ondergebracht worden op Curaçao. Het centrum wordt gefinancierd vanuit het Sociaal Crisisplan en beheerd door Stichting Ambiente Feliz.

‘Ademruimte voor onderhandelingen met Nederland’

Fase en bedrijfssubsidies drie maanden verlengd

ORANJESTAD — De Fase regeling, de loonsubsidie voor bedrijven en subsidie voor het midden- en kleinbedrijf zijn met drie maanden verlengd. Dat maakte premier Evelyn Wever-Croes (MEP) zondagavond bekend in een nationale toespraak. “Dit geeft ons de financiële ruimte om de overheidslasten te betalen, om zo onder meer medische zorg, veiligheid en onderwijs te kunnen garanderen.”

De premier stelde tijdens de toespraak, die zowel op internet, radiozenders als op TeleAruba werd uitgezonden dat ze ‘hoop en perspectief’ aan de samenleving wil bieden.

Verlenging

De verlenging van de regelingen die door de regering wordt betaald komt voort uit de 170 miljoen florin die het uitschrijven van staatsobligaties op de lokale markt heeft opgeleverd. De Fondo di asistencia social di emergencia (Fase) is in april in het leven geroepen door de Sociale Zaken-minister Glenbert Croes (MEP) en bestaat uit een uitkering van maximaal 950 florin per maand voor mensen die werk en/of inkomen kwijtgeraakt zijn door de coronacrisis. De loonsubsidie voor bedrijven volgde en bestaat uit subsidie tot 60 procent op salarissen van werknemers, met als doelstelling dat deze in dienst blijven en niet ontslagen worden. Deze is in de eerste instantie betaald met

geld uit Nederland, maar in juli en augustus uit de staatskas van Aruba zelf. De subsidie voor midden- en kleinbedrijf (mkb) bestaat uit een bijdrage van 4000 florin per kwartaal. Dat deze nu verlengd zijn tot en met december moet ‘de rust terugbrengen in de samenleving voor de komende maanden terwijl de economie wordt opgestart’, aldus de premier.

Aruba ontving geld uit Nederland via de eerste en de tweede tranche. Voor de derde tranche echter stelde Nederland verregaande voorwaarden. Aruba is nog steeds in onderhandeling over deze voorwaarden. De premier verzekerde gisteravond dat de onderhandelingen met Nederland nog in goede sfeer verlopen.

Weg afgesloten door wateroverlast

DOW gaat boete opleggen aan aannemer WVB

ORANJESTAD — Dienst Openbare Werken (DOW) gaat boetes opleggen aan aannemer Mota-Engil voor het sluiten van de Watty Vos Boulevard vanwege regenoverlast afgelopen weekend. Dat verklaarde DOW-directeur Marlon Croes tijdens een persconferentie op zaterdagmiddag.

Deze werd gehouden nabij de rotonde van Sero Patrishi. Hij was er samen met Infrastructuur-minister Marisol Lopez-Tromp (POR). Door de hevige regenval van vrijdagavond en zaterdagochtend is er op verschillende stukken van de ringweg water komen te staan en ook spoelde er zand en stenen over de weg. Daardoor moest deze op een aantal plekken worden afgesloten. Omdat de WVB-ringweg aangelegd is via een public-private partnership (PPP)-constructie ligt het financiële risico van ontwerp, bouw en onderhoud voor 20 jaar vast bij de privésector, in plaats van de overheid legt hij uit. “We kopen alleen een *performance based* dienst in”, zegt Croes. Het risico ligt bij de aannemer en niet bij de overheid.” Tijdens de aanleg heeft het team van DOW aangegeven dat men rekening moet houden met wat er gebouwd werd omdat het op bepaalde plekken niet voldeed aan de voorwaarden. “De aannemer heeft echter gezegd dat hij alles heeft berekend en volgens deze berekening het water voldoende wordt afgevoerd en ook het verkeer normaal kan blijven rijden.”

Schade opnemen
Croes gaf aan dat het team van DOW zaterdagochtend rond gereden heeft en alle situaties heeft genoteerd en in beeld gebracht waar de tekortkomingen zich hebben voorgedaan. “Wij gaan nu de fase

Wateroverlast op de WVB (archieffoto).

in waarin wij deze voorbereiden en analyseren om een brief op te stellen naar de aannemer.” De Infrastructuur-minister gaf aan geïnteresseerd te zijn in het zien wat de consequenties zijn. “Want dat de weg wordt gesloten omdat men er niet doorheen kan vanwege het vele water, dat mag niet gebeuren. Het moet veilig zijn voor alle automobilisten.” Swinda Dijkhof van DOW, die ook betrokken was bij de aanleg van de Green Corridor, liet aan de media weten dat men vandaag met de aannemer om tafel gaat om te evalueren wat ze allemaal hebben ondervonden en waar ze verbeteringen kunnen aanbrengen om het water sneller af te voeren. “De onderaannemers die de weg onderhouden waren die nacht bezig met werkzaamheden, dus toen het begin

te regenen konden ze gelijk aan de slag en sloot men de weg af. Het is lastig dat je de weg niet kan gebruiken, maar veiligheid gaat boven alles. Als het geleidelijk regent dan loopt het water vanzelf weg, maar als er veel regen valt in een korte periode dan kan het water gewoon niet op tijd weg.”

Beschikbaarheid

Na het opleveren van de WVB heeft de aannemer een *certificate of availability* gehad. In de brief die DOW gaat sturen deze week komt te staan dat de weg niet beschikbaar was voor gebruik en daar worden boetepunten voor toegekend, legt Croes uit. Ook hebben ze de veiligheid van de weg voor autogebruikers niet kunnen garanderen en heeft de drainage niet gewerkt waardoor er water op de weg ligt

en het verkeer niet kan rijden. Ook zijn er door de regen zand en stenen over de weg gespoeld. “Als je bij elke discipline de voorwaarden apart onder de loep neemt en optelt zoals opgesteld in het contract, dan kunnen de boetes aardig oplopen en op deze manier sturen we de aannemer aan”, legt Croes uit. “Als we de boetes toepassen dan wordt de hoeveelheid geld die wij elke drie maanden aan de aannemer betalen minder, deze worden gekort op het bedrag. Dan krijgen de banken hun geld niet voldoende terug, wat hun eindrendement drukt. Dus het is een financiële prikkel om de aannemer te dwingen om te verbeteren wat niet goed is in hun infrastructuur. De aannemer moet de verbetering corrigeren op eigen kosten. Dat is het verschil tussen de traditionele manier van werken en het werken met een PPP.”

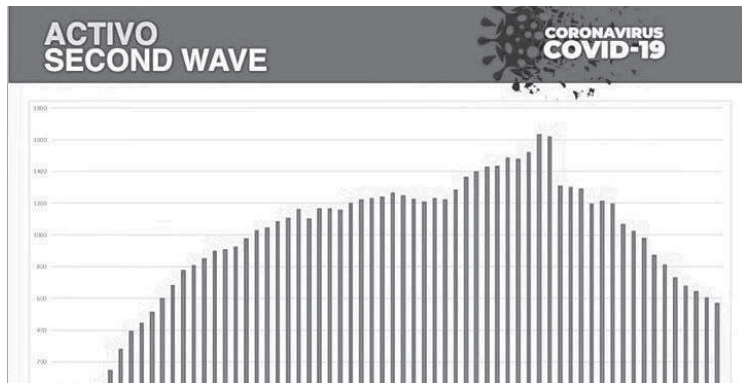
Eerdere boetes

DOW heeft al eerder boetes opgelegd aan Mota-Engil. Zo bleef de rotonde van Cumana elke regenbui onderlopen en heeft de ondernemer geïnvesteerd in een robuust drainagesysteem om het probleem op te lossen. Ook heeft de aannemer al boetes gekregen voor het te laat opleveren van het project. “Het is een leercurve voor de aannemer. Ze moeten nu corrigeren wat misgaat zodat dit niet over de hele periode van 20 jaar blijft misgaan en nog meer boetes oplevert”, stelt Croes.

Schadevergoeding

Voor wat betreft automobilisten wiens auto stuk ging door de wateroverlast op de weg stelt de directeur voor dat deze een brief inleveren bij DOW, die deze doorspeelt aan de aannemer. “De aannemer moet hiervoor verzekerd zijn”, aldus Croes.

Dalende coronagevallen

ORANJESTAD — Tijdens de toespraak van premier Evelyn Wever -Croes werden ook de huidige cijfers van coronagevallen besproken. Na de piek van 1630 actieve coronagevallen in September zijn de cijfers aan het dalen, verklaarde de premier. Op 31 september waren er nog ‘maar’ 677 gevallen en gisteren stond de stand op 517 actieve gevallen. Ook de ‘positivity rate’ is aan het dalen, de hoeveelheid positief geteste mensen op de totale hoeveelheid testen. De ging van 45 procent vorige maand naar 25 procent nu, maar dat is nog niet voldoende. Deze zou eigenlijk slechts 5 procent moeten bedragen, legde ze uit. Ze stelt dat de dalingen van de cijfers het gevolg is van de striktere maatregelen en meer controles. Ook riep ze de samenleving op om de maatregelen goed op te volgen zodat de cijfers nog verder omlaag kunnen. Vrijdag had het crisisteam al aangegeven dat de maatregelen voorlopig nog van kracht zijn. De premier stelde gisteren dat men, nu de cijfers zijn gedaald, overweegt om de huidige, strenge, maatregelen te gaan flexibiliseren, maar nog niet wat dit concreet gaat inhouden. Lagere coronacijfers houdt ook in dat Aruba weer van de beperkende lijsten gehaald kan worden en er meer toeristen kunnen reizen naar het eiland, waardoor de economie weer verder opgestart kan worden.

Is studeren in Nederland jouw doel?

Lees de Amigoe Aruba om je taalvaardigheid te verbreden!

www.amigoe.com

582-4333

Zwarte duivel op het eiland

ORANJESTAD — De oefening Diabel Preto heeft de afgelopen twee weken plaatsgevonden op verschillende locaties verspreid over het eiland. Tijdens deze training konden de Mariniers van 32 Raiding Squadron de basis infanterievaardigheden ruimschoots beoefenen, zoals een amfibische aanval, schietvaardigheden, patrouilleren en het verplaatsen en beveiligen van VIP's, dat laat Marinierskazerne op haar sociale pagina weten. Naast diverse infanterievaardigheden lag de nadruk ook op het trainen en ontwikkelen van de leiderschapskwaliteiten van de officieren en onderofficieren. “Om het trainen mogelijk te maken zijn we afhankelijk van diverse partners op het eiland, wederom dank voor het faciliteren van de locaties en objecten”, schrijft de Marinierskazerne op haar Facebookpagina. Hieronder een foto-impressie van de afgelopen twee weken.

Abuso ta pa bida largo

Abuso y negligencia di un menor ta causa trauma y dañonan psicológico pa bida largo. Esaki por conduci na problema cu husticia, adicción, y otro dificultadnan den famia.

Preveni e trauma. Preveni abuso di menor. Busca ayudo. Yama Centro pa Hoben y Famia na 5281200 of manda nan un email na centropahobenyfamia@gmail.com

DIVERSE VACATURES SOCIAAL CRISISPLAN

Het Sociaal Crisis Plan is een grootschalig programma van Land Aruba bestaande uit een veelheid van projecten die samen naar de doelstelling leiden. Het programma wordt uitgevoerd in samenwerking met instellingen en organisaties binnen vier verschillende sectoren en is gericht op het instellen van een ‘child protective system’ (het kinderscherming systeem) over de hele keten van sociaal, zorg, onderwijs en justitie, zodat een kind veilig en gezond opgroeit in de Arubaanse samenleving. Hiernaast worden grote sociale problemen onder de jeugd ook aangepakt. Voor dit project is de overheid van Aruba op zoek naar tijdelijke kandidaten (jaarcontract) op basis van een “Overeenkomst van Opdracht” voor de volgende functies bij het Bureau Sostene mi:

- Hoofd Bureau Sostene mi (1 fte)
- Gedragsdeskundige (1 fte)
- Maatschappelijk Werker s (1,5 fte)

Omgeving
Bureau Sostene mi fungeert als landelijk advies- en meldpunt kindermishandeling (AMK) op Aruba en streeft in samenwerking met instellingen en organisaties binnen verschillende sectoren aan een zo effectief mogelijke aanpak van de kindermishandeling. In de praktijk verricht Bureau Sostene mi kortdurend onderzoek naar meldingen, brengt de meest passende hulpverlening op gang en biedt advies aan organisaties die vragen hebben m.b.t. casussen.

De procedure
Op de facebook pagina van het Sociaal Crisisplan vindt u meer informatie over de functie-profielen. Voor vragen kunt u contact opnemen met mevr. Viviana Mc Donald, HR adviseur SCP, via tel: (+297) 528-1100. U kunt uw sollicitatiebrief en CV e-mailen naar SCP.vacatures@gmail.com. U ontvangt binnen twee werkdagen een ontvangstbevestiging. Uw sollicitatie wordt vertrouwelijk behandeld.

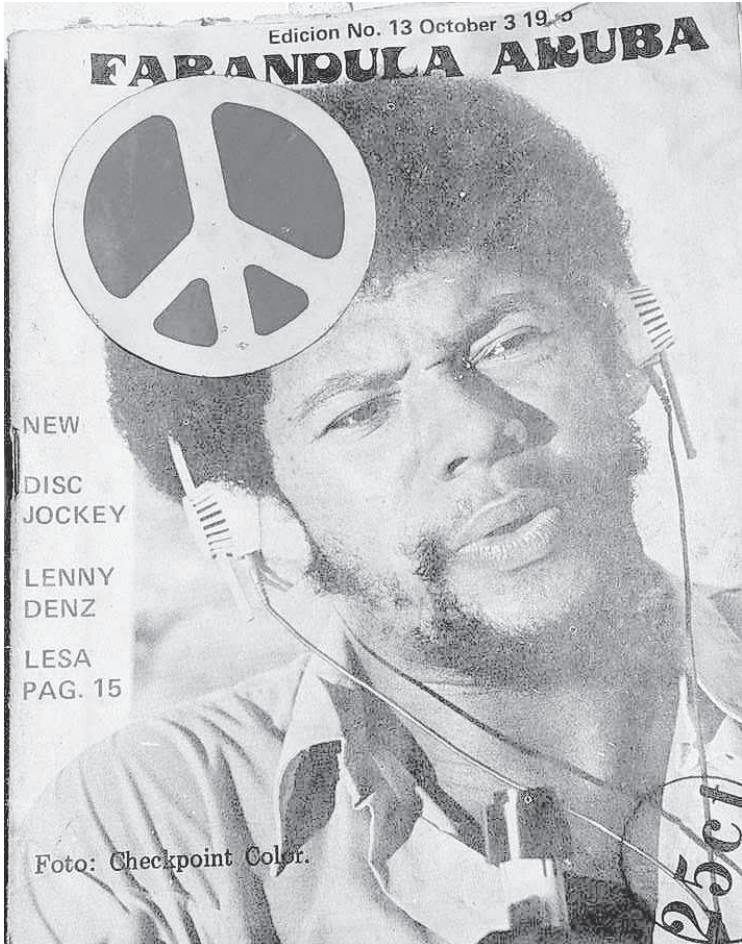
Losse Verkooppunten

- Super Food Supermarket
- Citgo Sasaki
- Citgo Seroe Blanco
- Citgo Boulevard
- Citgo Sta. Cruz
- S. Chow Supermarket
- Ling & Sons Supermarket
- Plaza Book Shop (Dakota)
- Wei Ming Supermarket
- Mundo Nobo Supermarket
- Fa Yang Supermarket
- Bloemond Supermarket
- New Food Center
- N.G. Supermarket
- Zhang's Supermarket

Lenny Denz viert 45 jaar op de radio

ORANJESTAD — Radiomaker en ceremoniemeester Lenny Denz viert vandaag het feit dat hij precies 45 jaar geleden voor het eerst achter een microfoon plaatsnam. Op 5 oktober 1975 begon hij zijn lange en illustere carrière bij Voz di Aruba.

Nadat Denz zijn lerarenopleiding had afgerond, deed hij een test bij Radio Antiyana. Het probleem was echter dat hij in Oranjestad woonde en het radiostation in San Nicolas zat. Het bedrag dat ze hem aanboden voor zijn werkzaamheden zouden zijn vervoerskosten niet een kunnen dekken. Denz benaderde de familie Arends, eigenaren van Voz di Aruba, en nadat hij ook daar een stemtest deed werd hij aangenomen. Bij Voz di Aruba presenteerde Lenny Denz programma's in het Engels en was hij de eerste die met een meer modern radioformat werkte, met onder meer prijsvragen waar luisteraars aan konden deelnemen. Later verhuisde Denz naar Radio Carina, waar hij het grootste deel van zijn radiojaren zou doormaken. Erg populair was het programma op de vroege ochtend waarin hij countrymuziek draaide, maar Lenny Denz draaide ook andere genres, van rock tot dancehall, en presenteerde The Candlelight Show en natuurlijk The Big

Brother Lenny Show, met populaire spelletjes zoals 'Mas o Menos', 'Quiz Caribense' en 'Ni Si Ni No', waar deelnemers vaak konden meedingen voor een bucket met kip. Ook was Denz de man achter de bij de Surinaamse gemeenschap populaire radiopersonage 'Oom Adriaan'. Nadat Radio Carina

ter ziele ging wist Denz, bij velen bekend als 'Big Brother Lenny', 'The Friendly Giant' of 'Papa Bear', luisteraars aan zich te binden met talloze muziekprogramma's op Cool FM, Massive FM en Fresh FM. Denz, die daarnaast ook gewoon als fulltime docent werkte, was ook een veelgezochte ceremoniemeester. Zo was hij een vaste waarde bij het Calypso & Roadmarch Contest en het Bon Bini Festival.

Vanavond om negen uur wordt Lenny door zijn zoon Mark Benson Denz geïnterviewd op de Facebookpagina van 24Ora.com. Daarbij komen verschillende collega's waaronder Ruben Garcia, Jubi Naar, Alex Ponson en Mieckey Gravenhorst aan het woord. Het interview wordt simultaan uitgezonden door Cool FM 98.9.

Kleurwedstrijd hondenwet voor kids

ORANJESTAD — Special Projects Aruba nodigt alle kinderen van 4 tot en met 8 jaar uit om mee te doen aan hun teken- en kleurwedstrijd ter ere van Dierendag. De wedstrijd heeft als doel om meer bewustwording te creëren rondom de Hondenwet. Deelnemers worden gevraagd een originele tekening te maken met als onderwerp de punten van de Hondenwet.

De punten van de hondenwet zijn als volgt: dat een hond in de tuin moeten verblijven en niet op straat; als deze wel op straat is moet

hij aan de lijn; hij moet vers drinkwater en hondenvoer krijgen; moet de mogelijkheid hebben zich te schuilen voor regen en zon; en

tenslotte moet de eigenaar zorgen dat de hond door de dierenarts geholpen wordt als deze medische hulp nodig heeft. Geïnteresseerden kunnen de Facebookpagina van Stimami Mascota bezoeken voor meer informatie, of naar de website specialprojectsaruba.org gaan waar een link beschikbaar is om het formulier te downloaden. Per kind mag maxi-

maal 1 formulier ingediend worden die aan beide kanten gekleurd is. Deelnemers kunnen hun tekening inleveren bij een willekeurige MFA of per e-mail naar specialprojectsaruba@gmail.com. De deadline hiervoor is 5 november 2020. Op de internationale dag van het kind op 20 november zullen de winnaars van de wedstrijd hun prijzen ontvangen.

Nieuw bestuur voor Kiwanis Young Professionals

ORANJESTAD — Serviceclub Kiwanis Young Professionals Aruba (KYPA) benoemde onlangs haar nieuwe bestuur voor het jaar 2020-2021. Tot voorzitter benoemd is Maurits Ras, vicevoorzitter en secretaris is Stephanie Daal en de penningmeester is Jolitta Limonier. Voor de verschillende aandachtsgebieden zijn er directors benoemd. Voor jeugd en samenleving is dat Karem Rasmijn, voor fundraising Jeremy Erasmus, voor PR Joanne Christiaans, voor educatie Sally Warner-Da Costa en voor ledenwerving en behoud Lidia da Silva. Serviceclub KYPA bestaat uit professionals die zich inzetten voor de kinderen en jeugd op Aruba.

Monumentenbureau tijdelijk gesloten

ORANJESTAD — In verband met onderhoudswerkzaamheden binnen het pand van het Monumentenbureau aan de Schelpstraat 36-38 is het Monumentenbureau vanaf vandaag tot en met vrijdag 9 oktober gesloten voor publiek. Dat laat het bureau

via Facebook weten. De medewerkers van het monumentenbureau werken de rest van de week online vanaf huis, aldus de overheidsdienst. Vanaf maandag 12 oktober verwacht het monumentenbureau weer open te zijn voor publiek.

Breinbreker van de dag

Elke dag vindt u in de Amigoe op deze pagina een Sudoku. Plaats de cijfers 1 tot en met 9 zo in het diagram dat elk cijfer precies één keer voorkomt in elke rij en elke kolom. Elk van de cijfers 1 tot en met 9 moet ook precies één keer voorkomen in elk van de vetomrande 3-bij-3-vierkanten.

1								
	6		5				4	
	7	5	3			6	9	
	1			3	8			7
8			2	1			3	
	5	6			3	4	7	
	4				5		1	
								3

DIFFICULTY RATING: ★★★★★☆

De oplossing voor de Sudoku staat op pagina 9 in deze krant.

4 nieuwe priesters gewijd

WILLEMSTAD/ORANJESTAD — In de kathedraal van Pietermaai zijn zaterdagochtend vier diakenen door bisschop Luis Secco officieel tot priester gewijd. Het gaat om Israel González Hernández, Luis Alfonso Bólvor López, Jorge Isaac Pacheco Texeira en Juan Carlos Sánchez Usme. Pacheco en González komen uit Venezuela, terwijl Bólvor en Sánchez afkomstig zijn uit Colombia. Twee van de nieuwe priesters hebben de lokale priesteropleiding Redemptoris Mater (Moeder van de Verlosser) gevolgd, het gaat om Pacheco en González. De wijding vond plaats tijdens een plechtige Heilige Mis in de kathedraal. Vanwege de voorzorgsmaatregelen in het kader van het coronavirus was het aantal bezoekers van de kerkdienst beperkt.

Premier vraagt aandacht voor borstkankermaand

ORANJESTAD — Premier Evelyn Wever-Croes (MEP) laat weten dat oktober de maand is voor bewustwording over borstkanker. "Als vrouwen moeten we goed voor onszelf zorgen, omdat we moeten zorgen voor onze familie", stelt ze.

Kanker is een wrede ziekte, die bij elke familie kan aankloppen. Kanker heeft niet alleen impact op de patiënt, maar de hele familie, schrijft Wever-Croes. De premier drukt mensen op het hart om te zorgen dat men alle informatie die in oktober over het thema wordt

gepubliceerd over borstkanker, bij te houden. Zo zorgt men voor de eigen gezondheid en kan en ook andere vrouwen helpen bewust te worden hierover. Vrouwen moeten de tijd nemen om hun borsten te onderzoeken en als ze iets ongebruikelijks merken, gelijk contact opnemen met hun huisarts. "Borstkanker maakt veel slachtoffers onder vrouwen op Aruba. Als je dit vroeg ontdekt kan dit effectiever behandeld worden. Ik zeg dit omdat ik dit heb gezien bij mensen die dicht bij mij staan. Hoe eerder je dit detecteert hoe eerder je kunt beginnen met de behandelingen."

Donatie voor Aruba Animal Shelter

ORANJESTAD — Aruba Animal Shelter Foundation (AASF) is door Aruba Bank verrast met een cheque van 1000 florin. Dat schrijft de bank aan de pers. In de shelter worden momenteel 18 volwassen honden opgevangen, 18 puppies, 10 poezen en 8 kittens totdat deze worden geadopteerd door gezinnen. De donatie werd gedaan tijdens de Drop-Off Day, waar mensen voedsel, schoonmaakproducten, shampoo, oude handdoeken en geld kunnen doneren aan de dierenopvang. De organisatie weet jaarlijks 250 honden en 100 poezen nieuwe kansen te bieden. Maar tegelijkertijd moeten en jaarlijks 7000 dieren afgemaakt worden. Om een donatie te doen aan de Animal Shelter kan men contact opnemen via 582-1623.

Toename hulpvragen door corona

Wachttijd psycholoog loopt op tot 3 maanden

WILLEMSTAD — De wachttijd voor een afspraak met een psycholoog met een eigen praktijk is opgelopen. Het duurt twee tot soms drie maanden voor een nieuwe cliënt er terecht kan. Door de Covid-19 crisis merken ook de psychologen een toename in hulpvragen. Zowel bij nieuwe, als ‘oude’ cliënten die weer psychische bijstand nodig hebben. “Het hele eiland leeft onder stress.”

Dat zegt Jihan Elhage, voorzitter van PsyCur, de vereniging van psychologen op het eiland. Ook Perspektiva i Sosten Integral (PSI) Skuchami, de ambulante geestelijke gezondheidszorginstelling van de overheid, meldde onlangs een toename in de registratie van cliënten vanwege de coronacrisis.

Angst

De psychologen zien dat de meeste klachten te maken hebben met ongerustheid (angst) vanwege de onzekere tijden en de crisis die nu heersen. Dat geldt niet alleen voor volwassenen. Ook kinderen worden getroffen. “Ze zijn bang om naar school te gaan, omdat ze denken dat ze ondanks de social distance-maatregelen toch besmet raken”, zegt Elhage.

Acuut

Cijfermatig is de toename nu moeilijk te berekenen, omdat elke psycholoog werkt met een caseload/zorgplan. Dat betekent dat er een wachttijd is van twee tot soms drie maanden als iemand via de SVB wordt doorverwezen. Voor cliënten die hulp nodig hebben, is dat heel vervelend. Niet alle psychologen werken via

de SVB, de cliënt kan de sessies zelf betalen. “Maar als iemand zijn baan is kwijtgeraakt, dan wordt dat erg lastig”, aldus Elhage. Wel is het zo dat de samenwerking onderling en met andere instanties voor geestelijke gezondheidszorg goed verloopt. “Voor acute, psychische klachten wordt altijd ruimte gemaakt”, licht Elhage toe. De psychologen zien naast de angstklachten ook een toename van stress, vanwege bijvoorbeeld korting op arbeidsuren en dus minder salaris. Maar ook burn-out klachten nemen toe, waar de Arbodienst recent voor waarschuwde. “Mensen gaan juist harder werken, omdat ze bang zijn hun baan kwijt te raken”, verklaart Elhage.

Huiselijk geweld

Deze klachten hebben weer effect op de relatie met het gezin. Er is een toename van huiselijk geweld, zien de psychologen in hun praktijk. Iets dat Aliansa, die zich voor de aanpak daarvan inzet, ook al waarneemt sinds het begin van de crisis. En verder zien de psychologen ook een toename van depressieve klachten. Elhage: “Het hele eiland leeft onder stress, je voelt het overal. We zien

het bij ons, bij Skuchami, maar ook bij de polikliniek van de Klínika Capriles, in de hulpvragen.” Ook de psychologen, maatschappelijk werkers of verplegers voelen de stress. Thuisbezoeken moeten immers ook volgens de regels van social distancing en vaak ook met mondkapjes worden afgelegd, om verspreiding en besmetting met het virus te voorkomen.

Om toch zoveel mogelijk cliënten te kunnen helpen, wordt nu ook teleconsulting aangeboden voor cliënten die beschikken over een device en internet. “Deze sessies kunnen iemand met angstklachten helpen om hiermee om te gaan”, legt Elhage uit. Bijvoorbeeld met cognitieve gedragstherapie (CGT). Een combinatie van psychotherapie en gesprekstherapie, die je leert om anders tegen problematische situaties aan

te kijken en er anders mee om te gaan. Het kan mensen helpen om verder te gaan met hun leven en niet te blijven hangen op een bepaald punt.

Toenemen

Voorlopig is de Covid-19 crisis en de daarmee gepaarde onzekerheid nog niet voorbij. De psychische klachten onder een deel van de mensen zal alleen maar toenemen, zegt Elhage. Om dat op te vangen en de wachttijden te verkorten, zijn de instanties en hulpverleners voor psychische bijstand in dialoog met het ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur, dat belast is met de volksgezondheid. “Iedereen kan iets meemaken dat een psychische weerslag heeft. Sommige mensen lukt het om daar zelf mee om te gaan, anderen hebben daar hulp bij nodig”, besluit Elhage.

De angst om geen eten te hebben

De angst om geen eten te hebben. Deze zorg voert het overzicht aan dat Skuchami opstelde na de periode van de lockdown. Skuchami kreeg tussen half maart en eind april 385 meldingen via de speciaal ingestelde telefoonnummers. Na de zorg om voedsel (73) volgen stress (71); het moeilijk kunnen bereiken van de noodnummers van het ministerie van Sociale Ontwikkeling (41); depressieve klachten, waarvan enkele met zelfmoordgedachten (40); angstklachten (29); werkloosheid (24) en onzekerheid (24). De meeste klachten kwamen en komen nog steeds vanuit de groep werkende volwassenen, zegt operations manager en directielid Angelique La Cruz. “Het zijn de omstandigheden die ervoor zorgen dat onderliggende problemen, die al vóór de crisis speelden, nu naar buiten komen. Covid-19 is zogezegd de trigger.”

Het ‘prikkel draad’

Creëer bewustzijn en publiceer een foto van iets dat mensen in gevaar kan brengen!

E-mail naar aosaruba@amigoe.com.

Scheepvaartagent SEL Maduro & Sons:

‘Tijdig een plan uitwerken voor eventuele opstart cruise-industrie’

WILLEMSTAD — Scheepvaartagent SEL Maduro & Sons’ directeur Albert Elens, die voor 95 procent de vertegenwoordiging van cruisemaatschappijen heeft bij bezoeken aan Curaçao, spreekt zijn verwachting uit dat de Amerikaanse cruise industrie begin november weer opgestart zal worden, waarbij de eerste schepen mogelijk medio december het eiland zouden kunnen aandoen. Hij reageert hiermee op internationale berichtgeving dat onder meer Norwegian Cruise Lines (NCL) en de Royal Caribbean International de ABC-eilanden als ‘potentiele bestemming hebben per 1 november aanstaande’.

Elens vervolgt: “Er spelen in de Verenigde Staten een tweetal belangrijke zaken die parallel lopen; namelijk de ‘voluntary sail ban’ van de cruise-industrie zelf om in verband met de coronacrisis niet te varen en de ban opgelegd van de Centers for Disease Control and Prevention (CDC). Ditmaal heeft de CDC het cruisevaarverbod voor cruises vanuit de VS-havens, tot en met 31 oktober opgelegd. Dit is ook de datum van de afloop van de vrijwillige vaar stop van de cruises zelf. Dus de verwachting is, vanwege het samenvallen van deze datum, dat de cruisesector vanaf 1 november langzaam aan weer zal starten. Mijn ver-

Foto: John Jairo Herrera

Archief: De cruiseschepen Gem en Pearl van Norwegian Cruise Lines op 5 augustus jl. afge-meerd bij Bullenbaai.

wachting is dat voordat alle protocollen zijn uitgewerkt, er daadwerkelijk een schip gestart opdat aan de hand daarvan suggesties kunnen worden gedaan richting de betrokken autoriteiten die daarover de uiteindelijke beslissingen nemen. “Ik weet reeds dat CPA als havenau-

toriteit werkt aan protocollen, alsook de Maritieme Autoriteit Curaçao (MAC), in samenspraak met epidemioloog Izzy Gerstenbluth. De gesprekken binnen de sector zullen dan ook in afstemming plaatsvinden met de voornoemde autoriteiten”, aldus Elens die benadrukt dat de sector slechts mee kan denken en suggesties kan doen.

Vragen

“Maar de daadwerkelijke beslissingen zullen tijdig door de overheid genomen moeten worden. Gaat de overheid bijvoorbeeld een cruiseschip met in plaats de volle capaci-

teit van 3000 man, 1000 man hier voor een paar dagen laten aanmeren, waarbij men slechts eventueel in kleinere groepen van boord mag om met tourbussen, bijvoorbeeld, een attractie op het eiland te bezoeken. Of ze misschien naar een strand – speciaal daarvoor aangewezen – laten vervoe-ren. Gaat de overheid mogelijk als voorwaarde ook eisen dat mensen die de cruise nemen en het eiland aandoen, ook verzekerd zijn voor een medische repatriëring. Dit voor, bijvoorbeeld, een medische vlucht vanaf het eiland, mocht men onverhoopt aan

Nederlandse media dat hij geschrokken was van al het ‘rumoer’ rond zijn aanstelling. De FFK bood eerder op een persconferentie excuses aan voor de ongelukkige wijze waarop bekend werd dat Hiddink bondscoach van Curaçao zou worden. Bicentini moest dat uit de media vernemen. De voetbalbond hult zich verder in stilzwijgen over de gang van zaken rondom het nationale elftal.

De internationals van Curaçao kwamen in november vorig jaar voor het laatst bij elkaar voor een interland. Dat was in het kader van de Nations League tegen Costa Rica. Door de interne crisis is niet bekend wanneer het nationale elftal zich gaat voorbereiden op de WK-kwalificatiewedstrijden die in maart moeten beginnen.

Rijkswet

Er is ook intensief overlegd over de Rijkswet Caribische Hervormingsentiteit en de memorie van toelichting. Eén van de belangrijkste punten is dat de autonomie van de eilanden gewaarborgd blijft. De gesprekken op technisch niveau over de Rijkswet worden voortgezet. De regering hoopt dat deze gesprekken ook in de komende dagen worden afgerond.

Na een politiek akkoord over de inhoud van het gehele pakket, kan dit behandeld worden in de Rijkswet-ministeraad. Vervolgens doorloopt de wet het adviestraject voor behandeling in de Staten. Tegelijkertijd zal Curaçao de benodigde financiering krijgen en kan de samenwerking met Nederland geïnitieerd worden.

Crisis Curaçaos voetbalelftal duurt voort

WILLEMSTAD — De crisis bij het Curaçaos voetbalelftal duurt voort. Remko Bicentini werd in augustus plots ontslagen en zijn beoogde opvolger Guus Hiddink weigert nog steeds te tekenen bij de Curaçaose voetbalbond (FFK).

“Alles ligt op dit moment stil”, aldus Bertus Holkema, die onder Hiddink teammanager bij Curaçao moet worden, zaterdagochtend desgevraagd vanuit Nederland. “Er is nog geen handtekening gezet, dat is bekend.” De FFK en Remko Bicentini ruziën al wekenlang na het plotselinge ontslag. Ze kunnen het niet eens worden over de afwikkeling van Bicentini’s tot en met 2022 lopende contract. Volgens de ex-bondscoach heeft de FFK eerder een ‘heel schandig’

financieel voorstel gedaan. De trainer heeft een advocaat op de zaak gezet. Holkema benadrukt dat Hiddink weigert aan de slag te gaan bij Curaçao zolang de voetbalbond de zaak met Bicentini niet heeft opgelost. “Guus zal niet eerder uitspraken doen. Er gebeurt op dit moment dus niks.” Holkema, die onder toenmalige bondscoach Patrick Kluivert in 2016 ook al teammanager van Curaçao was, doet verder geen uitspraken over de kwestie. “Daarvoor moet je bij de bond zijn.” Het was Hiddink zelf die op 21 augustus zijn bondscoachschap bij het Curaçaos elftal bekendmaakte voor de camera van FOX Sports. Maar kort daarna vertelde de 73-jarige oefenmeester, die ook in beeld is als de technisch directeur van de nationale voetbalploeg, in de

Van Dam wil door Nederland benoemde gevangenisdirecteur

DEN HAAG — Een door Nederland aangestelde directeur moet het beheer van de Pointe Blanche-gevangenis op Sint Maarten op zich nemen en het gevangenisbeheer moet uit handen worden genomen van de minister van Justitie van Sint Maarten, aldus Tweede Kamerlid Chris van Dam van het CDA.

Hij kondigde in een interview met *The Daily Herald* aan deze boodschap morgen door te geven tijdens de afhandeling van de begroting Koninkrijksrelaties 2021 in de Tweede Kamer. “Ik vind dat er zo snel mogelijk een directeur namens Nederland moet worden benoemd. Het maakt niet uit of het iemand uit Nederland is of niet, maar hij of zij moet rapporteren aan de Rijksministerraad en niet aan de minister van Justitie van Sint Maarten.” Sint Maarten luistert niet naar de adviseurs op het gebied van justitie, de Raad voor Wetshandhaving en de Voortgangcommissie Sint Maarten, merkt Van Dam op. Beide adviseurs hebben er keer op keer op gewezen dat de situatie bij Pointe Blanche onhoudbaar is, dat mensenrechten worden geschonden en dat verbeteringen hard nodig zijn. “Sint Maarten heeft bewezen dat het niet in staat is om de gevangenis effectief te beheren en de mensenrechten in de faciliteit te waarborgen.

Sint Maarten heeft de bodem bereikt van wat acceptabel is. Omdat ik uit een christelijk gezin kom, heb ik altijd geleerd dat de manier waarop we omgaan met kwetsbare personen, weduwen, weduwnaars, wezen, lichamelijk en geestelijk beperkte personen en gevangenen, bepalend is voor ons niveau van fatsoen”, aldus Van Dam.

Hij zei dat hij in zijn vorige baan als officier van justitie een paar forse straffen had geëist in termen van gevangenisjaren. “Maar als je iemand naar de gevangenis stuurt, moet het een fatsoenlijke faciliteit zijn waar mensenrechten gegarandeerd zijn en de gevangene de mogelijkheid heeft tot resocialisatie.”

Het is niet de eerste keer dat Van Dam de kwestie van de detentiesituatie op Sint Maarten ter sprake brengt. In twee eerdere moties, die door het parlement zijn aangenomen, riep hij op tot tussenkomst van de Nederlandse regering bij de rechtshandhaving van Sint Maarten, in het bijzonder de gevangenis. Ondanks de brede steun in de Tweede Kamer is tot dusver onduidelijk hoe de moties door de Nederlandse regering worden uitgevoerd. “Ik heb alles geprobeerd. Ik heb het volledige vertrouwen verloren dat Sint Maarten de capaciteit en de bereidheid heeft om deze kwestie echt

aan te pakken. Ik tolereer niet dat dit nog langer voortduurt. Wat mij betreft, zijn we aan het einde van de weg gekomen en moet het Koninkrijk het overnemen”, zei hij. Van Dam merkte op dat het Koninkrijk een rol speelt bij het veiligstellen van mensenrechten. Dit is vastgelegd in het Statuut. “Als Nederland vertellen we andere landen dat ze mensenrechten schenden, maar we treden niet op als het in ons eigen Koninkrijk gebeurt. Als we de dingen niet op orde hebben binnen het Koninkrijk, wie zijn wij dan om met de vingers naar anderen te wijzen?” Op verzoek van Van Dam wordt in de nabije toekomst een algemeen debat gepland rond één thema: de detentievoorzieningen op Sint Maarten. Voor dit debat worden minister Sander Dekker van Juridische Zaken en staatssecretaris Raymond Knops van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties uitgenodigd. “Het is voor het eerst dat minister Dekker specifiek wordt gevraagd om een debat over dit onderwerp bij te wonen. Het is ook de eerste keer dat de detentiecentra op Sint Maarten het enige onderwerp van een debat zijn”, aldus Van Dam, die opmerkte dat hij desnoods om voortzetting van het debat zou verzoeken en nog een motie over dit onderwerp zou indienen. Van Dam zal tijdens de behandeling van de Koninkrijksrelaties-begroting

morgen in een plenair debat ook een ander onderwerp aan de orde stellen: het standpunt van Sint Maarten in de discussies over de liquiditeitssteun tijdens de Covid-19 crisis en de Nederlandse voorwaarden. Volgens Van Dam isoleert Sint Maarten zich in de onderhandelingen, terwijl Aruba en Curaçao in ieder geval in gesprek zijn met de Nederlandse overheid. Sint Maarten heeft nog niet voldaan aan de voorwaarden van de tweede tranche van liquiditeitssteun en als zodanig heeft Knops de gesprekken met het land opgeschort.

Hij zei dat hij zich grote zorgen maakte over de situatie, vooral toen hij hoorde over de eigen initiatieven van Sint Maarten om de liquiditeitscrisis op te lossen, door bijvoorbeeld aandelen van overheidsbedrijven te verkopen aan ‘dubieuze personen’. “Ik ben bang dat mensen afhankelijk zullen worden van water en elektriciteit geleverd door personen die zich laten leiden door eigenbelang, personen met slechte bedoelingen.”

Van Dam riep Sint Maarten op om zich bij de onderhandelingen aan te sluiten met Aruba, Curaçao en Nederland. “We komen hier alleen samen uit door met elkaar te praten. Sint Maarten moet niet eigenwijs zijn, want de bevolking zal uiteindelijk lijden.”

Nieuwe bestuurder Bonaire Holdingmaatschappij

KRALENDIJK — Adely Susana-Jansen is door de Raad van Commissarissen benoemd tot tijdelijke bestuurder van de Bonaire Holding Maatschappij NV (BHM). De benoeming gaat in op 1 november 2020.

Susana-Jansen was tot voor kort werkzaam bij Bopec als financial controller en superintendant finance. Zij was eerder werkzaam bij het Departement Financiën van Bonaire als waarnemend hoofd van de afdeling financiële administratie en als beleidsadviseur. Na het vertrek van de vorige tijdelijke bestuurder Ben Oleana, die per eind mei uit onvrede opstapte, heeft de Raad van Commissarissen tijdelijk de bestuursstaak waargenomen. “Op deze manier kon de continuïteit van BHM en haar dochtervennootschappen worden verzekerd”, zo meldt BHM in een persbericht. “Tevens is het traject ingezet om te komen tot benoeming van een nieuwe tijdelijke bestuurder. Er is met drie serieuze kandidaten gesproken en uiteindelijk is gekozen voor Adely Susana-Jansen.” BHM heeft een traject ingezet om uitvoering te geven aan het rapport ‘Naar een actief aandeelhouderschap; Onderzoek naar de structuur en werking

van overheidsbedrijven op Bonaire’ van corporate governance bureau crmLiNk. Dat betekent dat BHM op termijn zal worden ontmanteld en zal worden opgeheven. Om die reden is gekozen voor een tijdelijke bestuurder die beschikt over de nodige expertise en ervaring om dit traject tot een goed einde te brengen. Als moedermaatschappij van Bonaire Overheidsgebouwen, BonLab, Selibon, Telbo en Tourism Corporation Bonaire, werkt BHM nauw samen met het Bestuurscollege en de Kwartiermaker Deelnemingen aan de verbetering van corporate governance. Omdat ook aan commissarissen hoge eisen worden gesteld wat betreft deskundigheid, integriteit en onafhankelijkheid, zijn nieuwe profielschetsen vastgesteld. Voor de Raden van Commissarissen van Bonaire Overheidsgebouwen en Selibon zijn enkele kandidaten reeds goed door de toetsing gekomen. Voor de vacatures bij diverse overheidsvennootschappen zal een openbare sollicitatieprocedure worden opgestart. Er wordt gestreefd naar het zoveel mogelijk benoemen van personen woonachtig op Bonaire. Ook young professionals zullen worden aangemoedigd te solliciteren, aldus het bericht.

KAS waarschuwt voor ‘alarmerende stijging armoede’

WILLEMSTAD — De nieuwe politieke beweging Klari-dat Akshon Sosial (KAS) van oud-Statenlid Humphrey Davelaar maakt zich zorgen over de stijging van de armoede op Curaçao. Volgens Davelaar is dit onder meer te zien aan het grote aantal huisbewoners die om geld te besparen ‘s nachts de lichten uitdoen.

KAS is een nieuwe politieke beweging die zich op dit moment beraadt op een mogelijke deelname aan de verkiezingen van maart volgend jaar. De beweging maakt zich zorgen over de toename van de armoede op het eiland en trekt daarom aan de bel bij minister Hensley Koeiman (Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn, MAN). KAS maant de minister tot actie over te gaan.

Volgens KAS-leider Davelaar hebben Curaçaose gezinnen het op dit moment zeer moeilijk. “De inkomsten van de gezinnen zijn niet meer toereikend om de maandelijkse kosten te kunnen dekken. Dit heeft vooral te maken met banenverlies, maar komt ook door de stijging in de kosten van het levensonderhoud. Water en stroom zijn duurder geworden en huurbedragen zijn

hoog. Maar ook moet er meer betaald worden voor levensmiddelen en hygiëne artikelen.”

Donker
KAS stelt dat talrijke gezinnen op het eiland niet meer financieel gezond zijn en continu bezig zijn het hoofd boven water te houden. Dit is volgens de beweging vooral in de nachtelijke uren merkbaar; vele huizen zijn in de nacht donker. “Of er is geen stroom of men kiest ervoor om geld te besparen door ‘s avonds alle lichten uit te doen.” De partij spreekt in dit verband van een alarmerende situatie van armoede op het eiland en maakt zich zorgen over kinderen die onder de eerdere genoemde omstandigheden moeten leven.

Contactpunten
Namens KAS dringt haar politiekeleider Davelaar er

bij minister Koeiman op aan om tot actie over te gaan. De nieuwe beweging verzoekt Koeiman om met spoed contactpunten op te stellen, ter begeleiding van de gezinnen die in armoede leven. Dergelijke centrales moeten zich gaan richten op schuldhulpverlening en professionele hulpverlening. Maar ook op hulpbemiddeling voor gezinnen die te maken hebben met hoge schulden en huurbedragen die ze niet meer kunnen opbrengen.

De voorgestelde centrales moeten in de meest kwetsbare wijken op het eiland komen, aldus KAS, om zo op een persoonlijke en directe manier de betreffende gezinnen bij te kunnen staan.

Saba stelt adviescommissie tuinbouw in

THE BOTTOM — Gedeputeerde van Landbouw, Tuinbouw en Veeteelt Rolando Wilson heeft eind vorige week een adviescommissie Tuinbouw op Saba ingesteld.

Volgens de gedeputeerde hebben de verschillende tuinbouwactiviteiten op Saba wat meer structuur en deskundig advies nodig om de activiteiten op dit gebied effectiever en efficiënter te maken. “Hoewel de overheid geen landbouwexpert is, heeft ze de plicht ervoor te zorgen dat haar mensen voldoende verse groenten en fruit kunnen verbouwen en/of kopen om een gezond leven te leiden”, aldus Wilson. De gedeputeerde legde uit dat de overheid om deze

De eerste bijeenkomst van de Adviescommissie met gedeputeerde Rolando Wilson (midden), voorzitter Vernon Liburd (rechts), Mopsy Every (2e links), Reid Barnes Sr. (links) en secretaris Menno van der Velde (2e rechts).

reden enige tijd geleden de Fram op Zion's Hill en The Garden in The Level heeft geïnitieerd. Naast deze bestaande projecten voert de overheid het project uit om een hydrocultuurboerderij op Rendezvous en kassen voor zowel scholen als de Bene-

volent Foundation op te zetten. Volgens de gedeputeerde heeft de Covid-19 epidemie heel duidelijk gemaakt dat Saba minder afhankelijk moet worden van de import van groenten en fruit. De opgerichte adviescommissie Tuinbouw, bestaan-

de uit particulieren en hoofd van de Agrarische Afdeling Randall Johnson, zal de gedeputeerde adviseren over het versterken van zelf kweken en het efficiënter en effectiever uitvoeren van tuinbouwactiviteiten en -projecten.

Churandy Martina verrast met deelname aan zangshow

HILVERSUM — Dat Churandy Martina hard kan lopen wisten we al, maar de atleet blijkt ook een aardige noot te kunnen zingen. Vrijdag aflevering twee van het populaire televisieprogramma *The Masked Singer* werd hij onmaskerd als de dinosaurus.

The Masked Singer is een uit Zuid-Korea overgewaaid zangcompetitie waarin vijftien bekende Nederlan-

ders zingend de strijd met elkaar aan gaan in de meest bijzonder kostuums. Twee panels doen hun uiterste best om de identiteit van de karakters te achterhalen. Het programma, uitgezonden op RTL4, trok bijna 2,2 miljoen kijkers en was daarmee het best bekeken programma van de vrijdagavond. De zangshow is ook in Groot-Brittannië en de Verenigde Staten een grote hit. De vele kijkers zagen dat Churandy Martina in de huid kroop van de dinosaurus. Het optreden was niet genoeg om te blijven strijden voor een plek in het programma. Opvallend, want niemand leek de ware identiteit te kunnen achterhalen, behalve panellid Buddy Vedder. Martina zei direct na de onthulling het volgende over zijn deelname. “Het was sowieso spannend, maar ook een leuke ervaring omdat ik zoiets nog nooit heb gedaan. Ik deed mijn best, alleen ik kan niet zingen”, grapte hij. “Tuurlijk wil je altijd doorgaan, maar de anderen hebben beter gezongen, dus zij hebben het wel verdiend.”

MCB heropent Hato-filiaal

KRALENDIJK — De Maduro & Curiel's Bank laat weten dat de medewerker van de Hato Smart Branch haar periode in de quarantaine in goede gezondheid heeft doorgebracht, en dat het filiaal te Hato morgen haar deuren weer voor het publiek zal openen. Om het aantal cliënten binnen de branches beperkt te houden, ter bescherming van cliënten en medewerkers, verzoekt de bank

de cliënten om zoveel mogelijk gebruik te maken van digitale en 'self service'-diensten, zoals: Online Banking, ATM-Bankomatiko kaart (voor opname en storting van gelden), Drive Thru en de 24/7 Deposit-dienst. Men kan ook telefonisch contact opnemen via telefoonnummer 715-5520, van maandag tot en met vrijdag van 08.00 tot 19.00 uur en op zaterdag van 08.00 tot 12.00 uur.

2 nieuwe positieve gevallen op Bonaire

KRALENDIJK — Op Bonaire zijn gisteren twee nieuwe gevallen van Covid-19 geconstateerd. Daarmee komt het totaal aantal positieve gevallen op 57. Ook zijn er 54 personen hersteld en 2 personen zijn opgenomen in het ziekenhuis. De positief geteste mensen zijn geïnformeerd en in isolatie.

Verbetering waterproductie Statia vordert gestaag

ORANJESTAD — Nutsbedrijf Stuco op Sint Eustatius is naar eigen zeggen continu bezig met het verbeteren en uitbreiden van de waterproductie en -distributie op het eiland. Tot dusver is er veel vooruitgang geboekt met de bouw van een nieuwe watertank, een nieuwe waterinstallatie om de productiecapaciteit uit te breiden en met het vervangen van de huidige watertransportleidingen. De uitvoering van het project ondervindt problemen als direct gevolg van de Covid-19-pandemie en daarnaast heeft de regenval van de afgelopen twee weken voor meer uitdagingen gezorgd. Maar daardoor laat het bedrijf zich niet uit het veld slaan mede dankzij ‘de betrokkenheid en veerkracht van alle betrokkenen’.

Voor alle vragen en verzoeken om informatie, bel naar 582-4333

Amigoe di Aruba

Euro

Stijging

AMSTERDAM — De Euro-pese aandelenbeurzen wonen vandaag terrein. De AEX-index op Beursplein 5 noteerde rond het middaguur 0,7 procent hoger op 556,96 punten. De MidKap won 0,8 procent tot 825,82 punten. De beursgraadmeters in Frankfurt, Parijs en Londen dikten tot 0,8 procent aan.

Sterkste stijger in de AEX was telecomconcern KPN met een winst van dik 3 procent. ING won 2,1 procent. Moody's bevestigde de kredietrating van ING. Volgens de krediet-beoordelaar heeft de bank zowel op de korte als langere termijn genoeg geld in kas om aan zijn verplichtingen te voldoen. Maaltijdbestelsite Just Eat Takeaway was de grootste daler met een min van 0,9 procent.

Fitnessketen Basic-Fit ging op kop bij de middelgrote bedrijven met een plus van 4 procent. Kunstmestproducent OCI sloot de rij met een min van 2,4 procent.

De euro stond op 1,1751 dollar, tegenover 1,1711 dollar op vrijdag. Een vat Amerikaanse olie werd 3,1 procent duurder op 38,18 dollar. Brentolie steeg 2,6 procent in prijs tot 40,28 dollar per vat.

Tokio

Winst

TOKIO — De Japanse aandelenbeurs is vandaag met een stevige winst begonnen aan de nieuwe handelsweek. De hoofdindex in Tokio, de Nikkei 225, eindigde 1,2 procent in de plus op 23.312,14 punten en werkte daarmee het verlies van vrijdag weer weg. Vooral de Japanse spoorweg-bedrijven waren in trek na de recente zware verliezen. West Japan Railway, Central Japan Railway en East Japan Railway stegen tot 5,8 procent, mede dankzij een overheidscampagne ter promotie van het binnenlands toerisme. Ook de verzekeraars deden goede zaken. Dai-ichi Life Holdings en Sampo Holdings dikten tot 4,7 procent aan. NEC won 2,5 procent.

In Hongkong boekte de Hang Seng-index een tussentijdse winst van 1,5 procent. In Shanghai is de beurs nog altijd gesloten vanwege de viering van de Gouden Week-vakantieperiode in China. De Kospi in Seoul steeg 1,4 procent. De Australische All Ordinaries in Sydney kreeg er 2,6 procent bij onder aanvoering van de olieproducenten, die profiteerden van een herstel van de olieprijsen.

Wall Street

Hoger

NEW YORK — De aandelenbeurzen in New York zijn vandaag met winsten aan de handelsweek begonnen. De Dow-Jonesindex noteerde kort na de openingsbel 0,8 procent hoger op 27.917 punten. De brede S&P 500 steeg 0,9 procent tot 3379 punten en de technologiegraadmeter Nasdaq kreeg er 1,1 procent op 11.195 punten.

Bij de bedrijven is er belangstelling voor farmaceut Bristol-Myers-Squibb. Die koopt voor 13,1 miljard dollar het bedrijf MyoKardia, dat zich bezighoudt met de behandeling van hart- en vaat-aandoeningen. MyoKardia won op de beurs 58 procent, terwijl Bristol-Myers-Squibb 0,2 procent aan waarde verloor. De overnameprijs ligt op 225 dollar per aandeel, een premie van 61 procent op de slotkoers van MyoKardia van vrijdag. Daarnaast werd bekend dat machinebouwer Caterpillar voor 405 miljoen dollar de olie- en gasdivisie van het Britse ingenieursbedrijf Weir overneemt. Caterpillar noteerde in de eerste handelsminuten bijna 2 procent in de plus.

‘Olieconcern ExxonMobil rekent op hogere uitstoot’

NEW YORK — Het Amerikaanse olie- en gasconcern ExxonMobil verwacht dat zijn uitstoot van CO2 de komende jaren zal stijgen vanwege investeringen om de productie te verhogen. Dat schrijft persbureau Bloomberg op basis van interne documenten van ExxonMobil. Daarmee zou het bedrijf dus niet meedoen aan de inspanningen van andere grote olieproducenten om de uitstoot juist te reduceren om opwarming van de aarde tegen te gaan.

Volgens eigen inschattingen van ExxonMobil, gebaseerd op zijn investeringsprogramma van 210 miljard dollar dat in 2018 werd aangekondigd, zou de jaarlijkse uitstoot in de periode tot en met 2025 met 17 procent stijgen. Het gaat

dan om uitstoot uit de eigen operationele activiteiten. Uitstoot door bijvoorbeeld automobilisten die rijden op benzine van ExxonMobil wordt niet meegerekend.

ExxonMobil heeft geen doelstellingen uitgesproken

om de uitstoot te verlagen of om klimaatneutraal te worden, in tegenstelling tot grote branchegenoten als Shell en BP. Het bedrijf is wel bezig met bepaalde maatregelen om uitstoot van bijvoorbeeld methaan te verlagen, maar die wegen dus lang niet genoeg op tegen de stijgende emissies als gevolg van het vergroten van de productie, aldus de documenten.

De coronacrisis en de gedaalde olieprijsen hebben er wel voor gezorgd dat ExxonMobil zijn investe-

ringsbudget voor nieuwe projecten flink heeft moeten verlagen. Het bedrijf heeft gezegd dat projecten worden uitgesteld vanwege de crisis, maar niet geschrapt gaan worden. ExxonMobil wijst op voorspellingen van het Internationaal Energie Agentschap (IEA) dat de komende decennia voor biljoenen aan investeringen in de olie- en gasindustrie nodig zijn om productie uit verouderde velden te kunnen vervangen en aan de vraag naar energie te kunnen blijven voldoen.

Windmolens op zee produceren meer stroom dan turbines op land

AMSTERDAM — Windmolens op zee produceerden in de maand september voor het eerst meer stroom dan de windturbines op land, meldt Energieopwek, dat de productie van groene energie bijhoudt. Volgens de organisatie was september sowieso de beste maand ooit als het gaat om het opwekken van stroom uit wind.

In september was 25,8 procent van alle elektriciteit hernieuwbaar, tegen 19 procent een jaar eerder. Wind op land was goed voor 5,4 procent van de opgewekte stroom, terwijl wind op zee 5,7 procent van de elektriciteit produceerde. Windenergie zal de komende tijd meer bijdragen aan de energiebehoefte door het onlangs geopende windpark in de Wieringermeer en de twee zee-parken bij Borssele.

Zonne-energie was goed voor bijna 8 procent van het totaal. Sowieso was afgelopen maand zonniger dan normaal. De zon scheen zo'n 201 uur tegen 143 uur normaal.

De eerste negen maanden van het jaar werd er een hoeveelheid duurzame energie geproduceerd die ongeveer 2 miljoen mensen gebruiken voor wonen, reizen, en die nodig is voor de spullen die zij kopen. Daarmee is het ruim 18 procent meer ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar. Biomassa leverde ongeveer de helft van die duurzame energie.

leiding van het uitstel van de première van de nieuwe James Bondfilm No Time To Die. Die zou in april zijn, maar werd verschoven naar november en pas is de première weer uitgesteld naar het voorjaar 2021.

economische crisis die wordt veroorzaakt door de coronamaatregelen.

The Sunday Times meldt dat het bedrijf dat meer dan 9500 bioscopen runt, tot het besluit is gekomen naar aan-

Foto: Shutterstock

LONDEN — De op één na grootste bioscoopexploitant ter wereld, Cineworld, sluit volgens Britse media deze week de deuren in de Verenigde Staten, Groot-Brittannië en Ierland. De sluiting is een gevolg van de

Netflix, Disney+ en Fox Sports trekken nieuwe abonnees

HOUTEN — Streamingdiensten kunnen de komende zes maanden nieuwe abonnees verwachten. Markt-onderzoeker Telecompaper berekende dat 6 procent van de Nederlandse huishoudens in de komende periode een abonnement wil nemen op Netflix. Een gelijk aandeel mensen verwacht zich de komende zes maanden op nieuwkomer Disney+ te abonneren en ook FOX Sports is weer populair.

Hoewel al zo'n 40 procent van de Nederlandse huishoudens Netflix heeft, oefent de dienst dus nog steeds aantrekkingskracht uit, concludeert Telecompaper. Sinds vorig jaar combineren mensen Netflix wel steeds vaker met een andere dienst. Zo heeft 16 procent van de huishoudens met een abonnement op een streamingdienst Disney+ en Netflix, al dan niet in combinatie met andere diensten zoals Ama-

zon Prime en Videoland. De populairste combinatie blijft voor het vijfde kwartaal op rij Netflix met het Nederlandse Videoland. Toen bekend werd dat in het derde kwartaal van dit jaar de sportevenementen weer zouden beginnen, schreven meer mensen zich weer in op premium sportpakketten, met name op FOX Sports. Dat is overigens ook de dienst die het hardst werd getroffen door de

lockdownmaatregelen die in Nederland tussen maart en juni van kracht waren.

In vergelijking met de betaalde streamingdiensten is de markt voor streamingdiensten die gebaseerd zijn op een advertentiemodel (AVOD) nog beperkt in Nederland. De economische recessie kan de populariteit van AVOD-diensten echter vergroten, denkt Telecompaper. Wereldwijd is er een gestaag groeiend aantal streamingdiensten met advertenties, zoals recent Warner Media's HBO en de joint venture Vuit in de Verenigde Staten. Als die diensten naar Nederland komen, zou dat zeker tot een positieve impuls van deze categorie leiden, aldus Telecompaper.

Rapport verwacht over machtspositie techreuzen

WASHINGTON — De commissie van het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden die onderzoek doet naar oneerlijke concurrentie door grote techbedrijven staat op het punt om haar langverwachte rapport te publiceren. In juli hoorde de commissie topmannen van Amazon, Apple, Facebook en Google. Volgens ingewijden kan het rapport vandaag al verschijnen.

Het Huis onderzoekt met name vermeend machtsmisbruik van de techreuzen die onder meer kleinere bedrijven op zouden kopen voor ze een geduchte concurrent kunnen worden. Facebook wordt dit in het bijzonder verweten bij de overnames van Instagram en WhatsApp. Apple krijgt de kritiek dat het functies opneemt in het besturingssysteem voor de iPhone die kleinere bedrijven populair heb-

ben gemaakt, waarmee die kleinere ondernemingen buitenspel worden gezet. Ook zou de iPhone-maker eigen diensten als Apple Music voortrekken ten opzichte van concurrenten als Spotify.

Vooruitlopend op de publicatie van het onderzoeksrapport heeft Facebook al een verdedigingsdocument door advocaten op laten stellen, meldt de Amerikaanse krant Wall Street

Journal. Daarin sorteren die advocaten voor op een poging het bedrijf op te breken, wat volgens hen slecht zou zijn voor consumenten en zeer kostbaar. De verschillende onderdelen zijn zo ver geïntegreerd dat splitsing miljarden zou kosten en ook onveilig zou zijn voor consumenten.

Als de overheid op splitsing van Facebook en dochters Instagram en WhatsApp zou inzetten, zou het ingaan tegen de wet, menen de door Facebook ingehuurd advocaten. Daarnaast zou een dergelijke stap consumenten meer kwaad doen dan wat opleveren. Volgens de krant bevat het document weinig juridische verwijzingen en technische

taal, waardoor het mogelijk meer bedoeld is om politici en consumenten te beïnvloeden.

Facebook is al langer bezig om de chatgedeeltes van Facebook, Instagram en WhatsApp aan elkaar te knopen. Vorige maand maakte het bedrijf bekend dat Instagram-gebruikers en Facebook-gebruikers met elkaar kunnen chatten.

In het document stellen de advocaten van Facebook ook nog dat als de politiek met terugwerkende kracht naar de overnames van Instagram en WhatsApp zou willen kijken, dat de wens van het bedrijfsleven om overnames te doen zou beïnvloeden.

Brexitonderhandelaars moeten ‘intensief’ aan de slag

BRUSSEL — De brexitonderhandelaars moeten ‘intensief aan de slag om de kloof te overbruggen’ voor het bereiken van een akkoord over de toekomstige (handels-)relatie tussen de EU en het Verenigd Koninkrijk. In een gezamenlijke verklaring na afloop van een overleg per video tussen de Britse premier Boris Johnson en voorzitter Ursula von der Leyen van de Europese Commissie onderstreept het tweetal ‘het belang van het vinden van een overeenkomst, indien mogelijk, als een sterke basis voor een strategische relatie’.

Johnson en Von der Leyen

‘onderschrijven het oordeel van beide hoofdonderhandelaars dat in recente weken voortgang is geboekt met de onderhandelingen maar een aanzienlijke kloof blijft, vooral maar niet alleen op het gebied van visserij, een eerlijk speelveld en bestuur’.

7 op de 10 Nederlanders shoppen vaker lokaal door corona

AMSTERDAM — Zeven op de tien Nederlanders (69 procent) shoppen vaker bij lokale ondernemers dan een jaar geleden. Dat meldt betaaltechnologiebedrijf Mastercard op basis van onderzoek. Dat is vergelijkbaar met de rest van Europa, aangezien 74 procent van de Europeanen vaker de lokale winkelier bezoekt.

Sinds de uitbraak van het coronavirus hebben veel Nederlanders (76 procent) meer sympathie voor de buurt en buurtwinkels. Gemak, rijen voor grote supermarkten en reisbeperkingen spelen een belangrijke rol bij het herontdekken van buurtwinkels, aldus Mastercard. Ook hebben de Nederlan-

ders sinds de coronacrisis meer contact met mensen uit de buurt. Een op de vier bezit een reservesleutel van de bureu, twee derde neemt onlinebezorgingen voor de bureu in ontvangst en ruim een kwart zit in een WhatsAppgroep met buurtgenoten. Uit het onderzoek blijkt dat scholen, cafés, bakkerijen, sportclubs en parken de populairste locaties zijn binnen een gemeenschap in Nederland. Verder toont het onderzoek aan dat twee op de vijf Nederlanders (39 procent) bewust naar de lokale ondernemer gaan om de lokale gemeenschap overeind te houden. Bijna een kwart (23 procent) geeft aan dat dit komt door een versterkte relatie met lokale winkeliers.

NEW YORK				AMSTERDAM			
5-Oct				5-Oct			
DOW JONES	28,022.02	1.23%	AEX	557.92	0.87%		
S&P 500 INDEX	3,391.02	1.27%	ARCELOMITTAL	11.87	2.68%		
NASDAQ	11,251.13	1.58%	AEGON NV	2.40	1.70%		
AMAZON.COM INC	3,167.45	1.36%	KONINKLIJKE AHOL	25.29	0.40%		
APPLE INC	115.30	2.01%	AKZO NOBEL	88.92	-0.09%		
BAIDU INC-SP ADR	124.71	0.07%	ASML HOLDING NV	320.25	0.11%		
BERKSHIRE HATH-B	212.73	0.73%	DSM (KONIN)	145.10	-0.99%		
BOEING CO/THE	170.32	1.33%	HAL TRUST	112.00	0.36%		
CITIGROUP INC	45.09	3.28%	HEINEKEN NV	76.48	0.58%		
COCA-COLA CO	49.25	-0.23%	ING GROEP NV	6.30	2.47%		
COSTCO WHOLESALE	356.74	0.49%	KPN (KONIN) NV	2.12	4.48%		
WALT DISNEY CO	122.99	0.36%	KONINKLIJKE PHIL	40.94	1.94%		
3D SYSTEMS CORP	4.96	1.85%	RANDSTAD NV	45.44	1.41%		
EBAY INC	51.51	-0.33%	ROYAL DUTCH SH-A	10.70	2.27%		
FACEBOOK INC-A	262.45	0.97%	TOMTOM NV	6.58	-0.08%		
GENERAL ELECTRIC	6.39	-0.08%	TOTAL SE	28.86	2.29%		
ALPHABET INC-A	1,469.86	0.98%	UNILEVER NV	52.34	-0.11%		
HP INC	19.16	0.37%	W.P. STEWART HOL	632.57	0.17%		
HOME DEPOT INC	281.08	0.63%					
INTEL CORP	51.38	0.72%	SCOTIA FUNDS		2-Oct		
JOHNSON&JOHNSON	147.37	0.77%	MONEY MARKET	13.5973	0.00%		
MICROSOFT CORP	208.73	1.23%	US DOLLAR BOND	3.0093	0.05%		
PROCTER & GAMBLE	138.76	0.46%	GLOBAL EQUITY	3.0612	-0.56%		
ROYAL DUTCH-ADR	25.27	2.70%	US EQUITY	17.5270	-0.75%		
STARBUCKS CORP	88.21	1.89%	CANADIAN EQUITY	2.6969	0.15%		
TWITTER INC	46.83	1.54%	FUNDS		2-Oct		
WALMART INC	141.68	0.84%	BGF CONT EUR FLEX	36.94	1.71%		
EXCHANGE TRADED FUND							
	5-Oct		BGF EMKT BOND	18.89	0.32%		
ALERIAN MLP - AMLP	20.62	2.74%	BGF FIX INC GBL OP	15.23	0.00%		
ISH GBL HY BD - GHYG	48.24	0.67%	BGF GBL ALLOCATION	65.93	0.64%		
ISH IBOXX HY BD - HYG	84.21	0.46%	BGF USD CORE BOND	18.24	-0.11%		
ISH SELECT DIV - DIVY	84.05	1.79%	BGF USD HI YIELD BND	35.74	0.06%		
ISH MSCI EMKT - EEM	44.36	0.84%	TEMPLETON GBL BND	24.29	0.12%		
ISH MSCI PAC - EPP	41.30	1.20%	TEMPLETON ASIAN SM	47.37	-0.67%		
ISH RUSSELL - IIVV	198.53	1.31%	CURRENCIES		5-Oct		
ISH S&P 500 - SPY	232.60	1.36%	YEN/USD	105.7100	0.40%		
ISH EUROPE - IEV	42.68	1.21%	EUR/USD	1.1776	0.51%		
INVESCO QQQ TRUS	278.29	1.45%	CAN/USD	1.3280	-0.21%		
INVESCO DB COMMO	13.05	2.43%	GBP/USD	1.2977	0.32%		
SPDR S&P INT DIV-DVX	34.15	0.80%	COMMODITIES		5-Oct		
SPDR S&P MID 400	352.59	1.75%	OIL WTI	39.42	6.40%		
SPDR S&P 600 SMA	63.42	1.72%	GOLD	1913.89	0.74%		
VANGUARD REIT - VNQ	81.69	-0.29%	SILVER	24.32	2.45%		
WSDOMTR JAP H EQ-DXJ	49.23	0.86%	WHEAT	583.50	1.79%		
Source Bloomberg							

A Standard Of Excellence Since 1916

MADURO & CURIEL'S BANK

Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center | Schottegatweg (oost) z/n
P.O.Box 305 | Curaçao | Tel 466 1818 | Fax 466 1633
e-mail: pbis@mcb-bank.com | website: www.mcb-bank.com/pbis

Belangrijke nummers

Centraal Politie	100	— San Nicolaas—		— Mortuariums —	
Brandweer	911	Ambulance	584-5050	Ad Patres	584-2299
Politie O'stad	102	Centro Medico	524-8833	Aurora	588-6699
Politie San Nicolaas	104	BGD San Nicolaas	527-2782	Olive Tree San Nicolaas	584-8888
Politie St.Cruz	105	Serlimar	584-5080	Royal Funeral Home	582-0000
Politie Noord	107	— Botica —		— Stichtingen —	
Telefon pa Hubentud	131	4 Centro Medico	584-5794	Fundacion Anti-Droga Aruba	
Tipline Politie	11141	Aloë	584-4606	(FADA)	583-2999
Ziekenhuis	527-4000	Central	585-1965	Fundacion Respetami	582-4433
Dierenarts	585-0400	Dakota	588-7364	Zwanger? Fundacion	
Elmar centraal	523-7100	Del Pueblo	582-1253	CIZKA	583-0331
Elmar storing	523-7147	Eagle	587-9011	Fundacion Diabetico	592-4321
WEB Aruba	525-4600	Kibrahacha	583-4908	Arubano	566-5045
SETAR	582-2116	Maria	585-8145	Twelve Step Meeting	
Taxi (TAS)	587-5900	Noord	586-4606	AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
Taxi (ATT&T)	582-2010	Oduber	582-1780	Fundacion Amor Pa	568-4739
Taxi (PTS)	588-0035	Paradera	588-6638	Prohimo	564-8849
Taxi (Diamond)	587-2300	San Lucas	584-5119	NA Acceptance Group	565-7500
Kankerbestrijding	582-0412	San Nicolaas	584-8186	Fundacion Centro	
Stichting SAMBA	582-0903	Santa Anna	586-8181	Ecologico Aruba	562-8984
—Oranjestad—		Santa Cruz	585-8028	Bureau Sostenemi Misbruik	
Ambulance	582-1234	Seroe Preto	584-4833	en mishandeling tegen	
BGD Oranjestad	527-2782	Trupiaal	583-8560	minderjarigen	588-1010
Veterinaire Kliniek	582-1720			Fundacion C.V.A. voorkomen	
Animal Shelter	582-1623			en zorg voor stroke	567-7004

Het weer

DINSDAG 06 OCT 2020 Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oost tussen 19 en 26 km/u.			
Max Temp. 32°	Voelt Als 38°	Wind 19 km/u	Precipitatie 60%
Zonsopgang 06:30	Zonsondergang 18:26	UV index 10 v/d 10	
DINSDAG Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oost tussen 17 en 26 km/u.			
Min Temp. 28°	Voelt Als 31°	Wind 17 km/u	Precipitatie 60%
Maansopgang 21:54		Maansondergang 10:59	

Huisartsen

Dienstdoende huisartsen Maandag 05 Okt 2020		
Huisarts nachtdienst - Oranjestad	Dienstdoende apotheken	
Huisartsenpost Hospitaal 527-4580	Apotheek nachtdienst San Nicolaas	
	Botica Aloë	
	584-4606	
Huisarts nachtdienst - San Nicolaas	Apotheek nachtdienst Oranjestad	
Centro Medico	Botica Paradera	
San Nicolaas	588-6638	
Dr. Giel		

Oplossing sudoku 5 oktober

1	3	9	8	6	4	7	2	5
2	6	8	5	7	9	3	4	1
4	7	5	3	2	1	6	9	8
5	1	4	9	3	8	2	6	7
6	2	3	4	5	7	1	8	9
8	9	7	2	1	6	5	3	4
9	5	6	1	8	3	4	7	2
3	4	2	7	9	5	8	1	6
7	8	1	6	4	2	9	5	3

BVN			
15:25	Sesamstraat	06:50	De Vooravond
15:40	Sesamstraat 10 voor...	07:40	NOS Journaal
15:50	NOS Jeugdjournaal	08:05	Weerbericht Europa/Afrika
15:55	ZappDoc: Voorspel	08:10	Onze boerderij
16:10	Checkpoint	08:55	Andermans Zaken
16:30	Blokken	09:45	Wie kent mij nog?
16:55	Thuis	09:55	Op1
17:20	EenVandaag	10:50	Nieuwsuur
17:50	Dagelijkse Kost	11:30	Weerbericht Amerika/Caribiën
18:05	VRT Journaal		
18:50	De Vooravond	11:35	Iedereen beroemd
19:40	NOS Journaal	12:00	VRT Journaal
20:05	Weerbericht Europa/Afrika	12:35	Vandaag
20:10	Onze boerderij	13:25	Pretty & Single
20:55	Andermans Zaken	14:05	BinnensteBuiten
21:45	Wie kent mij nog?	14:30	NOS Journaal
21:55	Op1	14:45	Tijd voor MAX
22:50	Nieuwsuur	15:30	Sesamstraat
23:30	Weerbericht Amerika/Caribiën	15:45	NOS Jeugdjournaal
	Iedereen beroemd	15:50	Het Klokhuis
23:35		16:05	Beste Vrienden Quiz
		16:25	Blokken
		16:55	Thuis
dinsdag 6 oktober		17:20	EenVandaag
00:00	VRT Journaal	17:45	Dagelijkse Kost
00:30	Typisch Thuis	18:00	VRT Journaal
01:00	De Geknipte Gast	18:45	De Vooravond
01:15	De 3 sterren camping	19:35	NOS Journaal
02:00	NOS Journaal	20:00	Weerbericht Europa/Afrika
02:15	Fryslân DOK	20:05	Het Coronavirus: Feiten en labels
02:45	Blauw Bloed		
03:25	Sesamstraat	21:00	Het A-Woord
03:40	Sesamstraat 10 voor...	21:45	Wie kent mij nog?
03:50	NOS Jeugdjournaal	21:55	Op1
03:55	ZappDoc: Voorspel	22:50	Nieuwsuur
04:10	Checkpoint	23:30	Weerbericht Amerika/Caribiën
04:30	Blokken		
04:55	Thuis	23:35	Opsporing Verzocht
05:20	EenVandaag		Internationaal BVN
05:50	Dagelijkse Kost	23:40	Iedereen beroemd
06:05	VRT Journaal		

COLOFON

Uitgeverij: Amigoe Aruba N.V. Amigoe op School Topixs Aruba Production Tel: (297) 582-4333 Fax: (297) 582-2368	Topixs Aruba Production Raisa Montilla topixaruba@amigoe.com
Directie: Michael Voges mvoges@amigoe.com Grecia Willems gwillems@amigoe.com	Administratie Amigoe Krant: Rushilene Lejuez adminaruba@amigoe.com
Redactie: Melissa Stamper (eind redacteur) Nadine Salas Ariën Rasmijn Bobby Spier Carina Weaver Jan Jager arubaredactie@amigoe.com	Administratie Abonnement: Zulaika Kelly abonementaruba@amigoe.com
Advertentie verkoop Amigoe Krant: Zulma Kock avisoaruba@amigoe.com	Distributie en klachten over bezorging: Zulma Kock abonementaruba@amigoe.com
Amigoe op School: Rushilene Lejuez Lizayra Polak aosaruba@amigoe.com	Printer: Caribbean Speed Printers NV Aruba
	Kantooruren: Maandag t/m Vrijdag 8:00 am – 4:30 pm
	Bankrekeningnummers: Caribbean Mercantile Bank #20651903 Banco di Caribe # 81027801 RBC #100031723 Aruba Bank # 6000400190

Koikarpers en vijverplanten

Door: Susan Albert

Koi-vijverliefhebbers hebben misschien de harde manier geleerd waarop koi graag door de planten bladeren en wortels van vijfvervetatie zwemmen. Bij het introduceren van koi in een vijver die al met planten is aangelegd, kan het browsen beheersbaar zijn. Maar planten die aan een vijver zijn toegevoegd die al met koi is gevuld, kunnen problematisch

zijn. Koi kunnen de verleiding niet weerstaan om nieuw binnengekomen planten-delicatessen te eten. Koi-vijverbezitters hebben opties met betrekking tot de decimatie van de plant. Sommige enthousiastelingen elimineren eenvoudig planten uit de vijver en kiezen ervoor om alleen de omtrek van de vijver te landscapen. Op locaties met veel zon is plantendekking echter essentieel om de watertemperatuur lager en koi comfortabel te houden. Planten bieden ook schuil- en paaigebieden en helpen bij de filtratie. Het onderhouden van een aantal verschillende planten in de vijver, waaronder oppervlakte-, opkomende en ondergedompelde planten, kan wijdverbreide foerageerschade door koi voorkomen. Overweeg planten zoals coontail en waterpest geplant op de bodem van de vijver en wortels bedekt met rotsen voor bescherming. Bij planten met wortels onder water en gebladerte boven water, zoals waterlelies, kunnen koi aan de wortels knabbelen. Plant ze in extra grote containers met grind erop. Als je planten aan een koi-vijver toevoegt als de vissen al aanwezig zijn, kun je het beste een groep planten tegelijk toevoegen, in plaats van een of twee tegelijk. Op die manier wordt geen enkel plant snel gegeten door nieuwsgierige koi.

Sommige vijverliefhebbers beschermen planten tegen koi door vijverplanten in een kooi-achtige structuur op te sluiten. Materialen zoals PVC gecoat draad, plastic gaas of net zijn ideaal. Maak voor drijvende planten een kooi die drijft. Je kunt zelfs een drijvend

wetland proberen als je achtertuinvijver groot genoeg is.

Een andere optie is planten te onderzoeken die koi niet zullen eten. Suggesties zijn onder meer de drijvende plantensla, de grootbladige lotusplant, de geelbloemige waterpapa-ver en de in het oog springende parapluplant. Koi negeren deze planten vaak ten gunste van meer smakelijke keuzes.

Nog een tip: probeer de vissen meerdere kleine maaltijden per dag te voeren om hun voorliefde voor vegetatie af te leiden. Als je ervoor zorgt dat je de juiste soort planten kiest, de wortels beschermt met grind, voldoende vegetatie onderhoudt en planten omsluit met kooien, kunnen de koikarpers naast groen bestaan.

Griekenland stuurt toestel Nederlandse activisten weg

ATHENE — Het vliegtuig van Nederlandse activisten die zelf vluchtelingen willen ophalen op Lesbos, moet Griekenland zo snel mogelijk verlaten. Actiegroep We Gaan Ze Halen zegt dat de Griekse politie dat heeft laten weten aan de gezagvoerder van hun toestel. Dat is op last van de autoriteiten geland in hoofdstad Athene.

De leden van de actiegroep zitten nog in het vliegtuig. Zij zeggen van de Griekse autoriteiten twee keuzes te hebben gekregen. Of ze moeten nu direct terugvliegen, of de inzittenden mogen uitstappen, maar ook in dat geval moet het vliegtuig Griekenland direct verlaten. We Gaan Ze Halen is van plan uit te stappen en in gesprek te gaan met

vluchtelingen in Athene over de situatie daar. De actiegroep zegt dat nog veel onduidelijk is. De mensen in het toestel zouden geen uitleg hebben gekregen van de Griekse autoriteiten of de Nederlandse ambassade in het land. De piloten zouden informatie verkrijgen van de op het vliegveld aanwezige politie. Die zou gezegd hebben dat zij er al-

les aan doen om te voorkomen dat het vliegtuig naar Lesbos vertrekt.

Het vliegtuig van de actiegroep We Gaan Ze Halen vertrok vanochtend uit Nederland. Hun doel is om 189 vluchtelingen op te halen uit voormalig kamp Moria. Dat kamp werd enkele weken geleden verwoest door een brand. Nederland besloot vijftig alleenstaande kinderen en vijftig kwetsbare migranten op te vangen. De actiegroep vindt dat te weinig. Staatssecretaris Ankie Broekers-Knol (Asiel) keurde het plan van de actiegroep vrijdags af.

Sarkozy voor de rechter op verdenking van corruptie

Nicolas Sarkozy

PARIJS — In Parijs begon vandaag de rechtszaak tegen de van corruptie verdachte Franse oud-president Nicolas Sarkozy. Hij zou in 2014 via zijn advocaat geheime informatie hebben opgevraagd bij een rechter over zaken waar hij bij betrokken was, in ruil voor een hoge functie in Monaco. Het proces duurt tot 22 oktober.

Het is niet de eerste keer dat een voormalige president voor de Franse rechter moet verschijnen. Jacques

Chirac werd na zijn vertrek in 2007 veroordeeld tot twee jaar voorwaardelijke celstraf wegens machtsmis-

bruik en verduistering van publiek geld. Sarkozy, die president was van 2007 tot 2012, staan mogelijk nog meer rechtszaken wegens vermeende corruptie en schimmige campagnefinanciering te wachten. De centrumrechtse politicus (65) ontkent de aantijgingen.

Biden test opnieuw negatief op corona

WASHINGTON — De Democratische presidentskandidaat Joe Biden is opnieuw negatief getest op het coronavirus. De test is gisteren afgenomen, deelt het campagne team van Biden mee. Vrijdag testte de voormalige vicepresident ook negatief.

Biden stond afgelopen dinsdag tegenover president Donald Trump tijdens een verkiezingsdebat dat op televisie werd uitgezonden. Trump maakte vrijdag bekend dat hij besmet is met het coronavirus, maar wanneer hij dat virus heeft opgelopen, is niet bekend. Ook in zijn om-

geving zijn meerdere vooraanstaande Republikeinen of medewerkers besmet geraakt. Daarop kondigde het team van Biden aan dat het alle uitslagen zal bekendmaken van de coronatests die de 77-jarige uitdager van Trump ondergaat. Biden heeft in de campagne Trump meermaals verweten dat de president door zijn falende beleid medeverantwoordelijk is voor de vele besmettingen en doden in het land. Trump heeft het virus aanvankelijk afgedaan als een griepje dat vanzelf overgaat. De VS zijn het land met de meeste vastgestelde gevallen van het virus.

Gevechten in Nagorno-Karabach gaan door

STEPANAKERT — De gevechten in de betwiste regio Nagorno-Karabach gaan nog steeds door. Hoofdstad Stepanakert is vanochtend getroffen door raketten, melden de lokale autoriteiten. Het is nog niet bekend of er slachtoffers zijn gevallen.

Zowel Armenië als Azerbeidzjan heeft de afgelopen dagen melding gemaakt van aanvallen op burgerdoelwitten door de andere partij. De Azerbeidzjaanse minister van Defensie zei vandaag dat de stad Tartar met raketten is bestookt. Armenië claimt dat Azerbeidzjan

juist burgerdoelwitten aanvalt. Het is niet duidelijk hoeveel slachtoffers aan beide kanten zijn gevallen, omdat er weinig onafhankelijke waarnemers in het gebied zijn. Armenië zegt dat er aan zijn kant al zeker tweehonderd mensen zijn omgekomen. In Nagorno-Karabach wonen voornamelijk christenen. De regio scheidde zich in 1990 af van het islamitische Azerbeidzjan, maar officieel hoort het nog bij Azerbeidzjan. Het conflict om de regio laaide vorige week weer op. Armenië en Azerbeidzjan beschuldigen elkaar van het beginnen van de gevechten.

Rudy Giuliani

WASHINGTON — Juridisch adviseur Rudy Giuliani van president Donald Trump is naar eigen zeggen niet besmet met het coronavirus. Hij is negatief getest en

OPCW-experts klaar voor bezoek aan Rusland voor zaak-Navalni

DEN HAAG — OPCW-deskundigen staan klaar om naar Rusland te gaan om met Russische collega's onderzoek te doen naar de vergiftiging van Kremlin-criticus Aleksej Navalni. De Organisatie voor het Verbod op Chemische Wapens (OPCW) in Den Haag bevestigt vandaag dat het een verzoek van Moskou om een missie te overwegen heeft ontvangen.

Rusland meldde dat eerder zelf al. OPCW-directeur Fernando Arias heeft laten weten dat zijn instituut expertise beschikbaar wil stellen en op korte termijn een team kan sturen.

Hij vroeg de Russische autoriteiten tegelijkertijd welk

soort expertise ze in gedachten hebben die relevant is voor het verbod op chemische wapens waar de OPCW toezicht op houdt.

Volgens Duitse artsen is Navalni vergiftigd met een gif uit de in de Sovjet-Unie ontwikkelde novitsjok-

groep. De testresultaten werden ruim drie weken geleden overhandigd aan de OPCW, maar zijn niet gedeeld met Rusland.

Het gebruik van Novitsjok is verboden volgens het verdrag over chemische wapens en dus een ernstige schending van het internationaal recht. Westerse regeringsleiders roepen Moskou al langer op samen te werken met de OPCW om vast te stellen wat er precies is gebeurd met Navalni. De daders mogen hun

straf niet ontlopen, werd vrijdag benadrukt op een EU-top.

Rusland heeft steeds ontkend iets te maken te hebben met de vergiftiging, waarvoor het naar eigen zeggen ook geen bewijs heeft gezien. De oppositieleider werd op 20 augustus onwel tijdens een Russische binnenlandse vlucht. Volgens zijn medewerkers zijn sporen van het zenuwgif aangetroffen op een lege waterfles uit zijn hotelkamer.

NAVO-topman: Turkije moet Azerbeidzjan tot kalmte manen

ANKARA — Turkije moet zijn invloed in Azerbeidzjan aanwenden om kalmte te brengen in het conflict om de enclave Nagorno-Karabach. NAVO-topman Jens Stoltenberg deed die oproep vandaag tijdens een persconferentie in Ankara met de Turkse minister van Buitenlandse Zaken Mevlüt Çavuşoğlu.

De vijandigheden in de betwiste regio begonnen ruim een week geleden en ook vandaag waren er weer beschietingen. De chef van de militaire alliantie riep beide partijen op tot een wapenstilstand en terugkeer naar de onderhandelingstafel. “Er is geen militaire op-

lossing”, aldus Stoltenberg, die ‘zeer bezorgd’ is over de escalatie van het geweld.

Çavuşoğlu zei dat de NAVO het conflict ‘op een evenwichtige manier’ moet benaderen. “Iedereen, vooral de NAVO, zou Armenië moeten oproepen terug te

trekken zodat er een oplossing kan komen voor dit probleem.” Volgens president İlham Aliyev van Azerbeidzjan moet Turkije betrokken blijven bij pogingen het conflict te beslechten.

Turkije is een bondgenoot van het eveneens overwegend islamitische Azerbeidzjan. De Turkse president Erdogan heeft steun aangeboden en eist dat Armenië een einde maakt aan de ‘bezetting’ van Nagorno-Karabach. Turkije staat

‘met alle middelen en met heel zijn hart’ aan de zijde van Azerbeidzjan, zei hij vorige week. Er is nog geen verzoek om steun gekomen, maar als dat er komt ‘zullen we dat zonder aarzelen geven’, aldus Çavuşoğlu. Stoltenberg heeft later vandaag een ontmoeting met Erdogan.

De Franse president Macron zegt bewijs te hebben dat Turkije Syrische huurlingen naar Nagorno-Karabach stuurt.

Guatemala stuurt 3500 migranten terug naar Honduras

GUATEMALA-STAD — Guatemala heeft een groep van 3500 migranten teruggestuurd naar Honduras om verdere verspreiding van het coronavirus te voorkomen. President Alejandro Giammattei zei dat de karavaan een rol heeft gespeeld in de verspreiding van het virus in Guatemala.

“We hebben te maken met een pandemie in Guatemala. Het heeft maanden gekost om die onder controle te krijgen. Het is een plicht om ervoor te zorgen dat het niet weer uit de hand loopt”, aldus Giammattei.

De duizenden migranten waren op weg naar de Verenigde Staten. Volgens de Guatemalteekse autoriteiten kwamen de mensen het

land binnen door een militaire blokkade te overlopen. Daarna zijn ze opgesplitst in groepjes om Mexico binnen te komen. Dat land heeft de grenzen gesloten vanwege het coronavirus.

Blokkades
De politie en het leger konden de meeste migranten snel tegenhouden door blokkades op te werpen. Een aantal heeft asiel aangevraagd in Guatemala. Giammattei zegt dat hij niet tegen migratie is, maar dat het wel volgens de regels moet gebeuren. “Mensen kunnen niet zomaar ons land binnendringen.”

In Guatemala zijn ruim 93.000 mensen besmet met het virus sinds het begin van de uitbraak en zijn 3293 mensen aan het longvirus bezweken.

Trump hoort of hij het ziekenhuis mag verlaten

BETHESDA — Donald Trump mag vandaag hoogstwaarschijnlijk het ziekenhuis verlaten. Zijn artsen melden gisteren dat als de toestand van de Amerikaanse president blijft verbeteren hij nog een nachtje in het ziekenhuis moet blijven.

De met het coronavirus besmette president ligt in het Walter Reed-ziekenhuis, even buiten Washington, waar hij vrijdag werd opgenomen. Volgens lijfarts Sean Conley is er sprake van ‘ups en downs’ in het ziekteverloop bij Trump, die midden in zijn herverkiezingscampagne zit. Tweemaal doken de zuurstofwaarden in Trumps

bloed omlaag. Dat gebeurde op vrijdag en op zaterdag. Ook had de president vrijdag hoge koorts. Het artsteam raadde toen aan om Trump extra zuurstof te geven. Hij heeft zaterdagavond een tweede dosis van het antivirale middel remdesivir gekregen, en heeft geen last van bijwerkingen. De president wordt sinds zaterdag verder behandeld met de steroïde dexamethason, die ervoor moet zorgen dat het zuurstofgehalte in het bloed op niveau blijft.

Gisteren liet Trump zich al even in het openbaar zien. Hij reed in een auto een kort rondje langs fans die zich op straat hadden verzameld en zwaaide naar hen vanachter het raam.

Rita Shuterstock

heeft geen symptomen, heeft hij volgens een verslaggever van nieuwszender Fox gezegd. Giuliani (76) reisde recentelijk veel met Trumps ad-

viseur Hope Hicks, van wie wordt vermoed dat ze de president heeft aangestoken met het virus. Hij zei dat hij vier dagen in het gezelschap van Trump was.

AMIGOE

**Heeft u interesse om te adverteren?
Bel ons op telefoonnummer
582-4333 of stuur ons een email:
avisoaruba@amigoe.com**

Interieurontwerper Jan des Bouvrie (78) overleden

Foto: Altkipedia.org

De interieurontwerper Jan des Bouvrie is overleden. Hij werd 78 jaar. Volgens de NOS overleed hij gisterochtend in zijn woonplaats Naarden. Hij was al een tijd ziek. Des Bouvrie was een van de meeste toonaangevende Nederlandse ontwerpers die de afgelopen decennia een belangrijke stempel drukte

op de Nederlandse interieurs. Vorig jaar vierde hij zijn vijftigjarige jubileum als ontwerper in zijn eigen ontwerpstudio Het Arsenaal in Naarden. De kubusbank die Jan des Bouvrie in 1969 ontwierp is een klassieker die nog altijd wordt verkocht. De bank staat symbool voor de modernisering van de Nederlandse woningrichting en is opgenomen in de collecties van het Stedelijk Museum in Amsterdam en het Centraal Museum in Utrecht.

Jan des Bouvrie groeide op in Naarden. Zijn vader had een meubelzaak, waar hij ook een tijd werkte na zijn opleiding aan de Rietveld Academie. Daarna begon hij voor zichzelf waarbij hij samenwerkte met verschillende fabrikanten. Naast meubels ontwierp hij onder meer verlichting, behang, raamdecoraties, buitenmeubilair en zonweringsproducten.

Japanse modeontwerper Kenzo Takada (81) overleden

Foto: Shutterstock

De Japanse modeontwerper Kenzo Takada is op 81-jarige leeftijd in een ziekenhuis in Parijs overleden aan de gevolgen van coronabesmetting. Dat heeft een woordvoerder van het modehuis Kenzo gisteren bevestigd tegen het Franse persbureau AFP.

Takada werd in 1939 geboren in de buurt van Osaka. Halverwege de jaren 60 vestigde hij zich in Parijs en presenteerde daar in 1970 zijn eerste collectie. Enkele jaren daarna begon hij het merk Kenzo, dat snel grote bekendheid verwierf, niet alleen met kleding maar later ook met parfums.

Zes jaar na de verkoop van zijn bedrijf aan het conglomeraat voor luxeproducten Louis Vuitton Moët Hennessey (LVMH), trok Takada zich in 1999 terug uit de modewereld. Daarna wijdde hij zich aan eenmalige creatieve projecten, waaronder meubelontwerpen en kunst.

Het Radulphus College vierde dat Geraldine Ammerlaan-Martina op 2 oktober 38 jaar in dienst is. Haar collega's zeggen dat Geraldine als het ware het geheugen van de school vormt. In al die jaren heeft zij duizenden Radulphianen en ouders te woord gestaan en verder geholpen in het leven. Geraldine wordt door haar collega's zeer gewaardeerd voor haar liefde voor de school, haar rust en haar nauwgezetheid. Ze wordt van harte gefeliciteerd en bedankt door het hele personeel.

Hebt u iets leuks voor de mensen-pagina?

Een jubileum, diploma of benoeming te melden?

Wij plaatsen het graag op de mensen-pagina.

Stuur uw informatie
(kort en bondig, liefst met foto) naar:
o.v.v. "mensen".

Ruim helft van meisjes krijgt te maken met online-intimidatie

Van alle meisjes en jonge vrouwen tussen de 15 en 25 jaar krijgt ruim de helft (58 procent) te maken met online-intimidatie, onder meer via sociale media. Het gaat onder andere om seksuele intimidatie en dreiging met seksueel geweld. Daardoor durven meisjes zich minder uit te spreken, loopt hun zelfvertrouwen schade op en houdt twintig procent van hen er problemen op school aan over, schrijft Plan International in een rapport naar aanleiding van de Internationale Wereldmeisjesdag op 11 oktober. De meeste intimiderende opmerkingen krijgen meisjes te verduren op Facebook

(39 procent) en Instagram (23 procent). In ruim de helft van de gevallen betreft het kwetsende, beledigende opmerkingen en bij 37 procent gaat het om seksuele intimidatie. 39 procent van de intimidaties gingen over dreiging met seksueel geweld zoals verkrachting. Volgens Plan International gaan door de maatregelen tegen het coronavirus wereldwijd 700 miljoen meisjes nu niet naar school en zitten zij daardoor vaker dan ooit op het internet. De organisatie waarschuwt dat zij blijvende schade kunnen overhouden aan intimidatie. De organisatie roept socialemediabedrijven op gegevens

Foto: Shutterstock

over online-intimidatie te verzamelen. Ook zouden dergelijke platformen effectieve mogelijkheden moeten bie-

den om 'gendergerelateerd' geweld op te kunnen sporen en de daders ter verantwoording te kunnen roepen.

Weelderig interieur New Yorks hotel Waldorf Astoria geveild

Het weelderige interieur van het beroemde Waldorf Astoria hotel in New York wordt vanaf dit weekeinde geveild. Veilinghuis Kaminski Auctions in Boston biedt tienduizenden objecten te koop aan. Het is een gevolg van een ingrijpende renovatie van het bijna negentig jaar oude hotel in Manhattan, die een miljard dollar kost. De opbrengst van de veiling gaat volgens de eigenaars van het hotel naar een goed doel. De spullen uit het ruim 190 meter hoge luxehotel zijn vaak door beroemdheden benut omdat het hotel talrijke presidenten, premiers, koninklijke hoogheden, artiesten en kunstenaars onderdak heeft geboden. Het hotel had verscheidene suites die

Foto: Shutterstock

naar de beroemde gasten of zelfs bewoners zijn genoemd.

The Royal Suite was bijvoorbeeld de woning van de Brit-

se koning Edward VIII en zijn echtgenote Wallis Simpson, nadat Edward de troon in 1936 voor de Amerikaanse had opgegeven. Naar de Amerikaanse componist Cole Porter is ook een suite genoemd omdat hij er dertig jaar woonde. Herbert Hoover woonde er nog langer na zijn presidentschap. De Britse premier Winston Churchill verbleef vaak in zijn suite in het Waldorf en Frank Sinatra huurde negen jaar lang een suite in het hotel. Onder de aangeboden objecten zijn niet alleen veel antieke meubelstukken, maar ook de schommelstoel van president John F. Kennedy. De veiling is niet in New York, maar in de buurt van Boston.

Eet Geen Dierendag dit jaar vooral online

Eet Geen Dierendag vierde gisteren, op Werelddierendag, zijn tiende jubileum. Organisator Stichting Wakker Dier wil mensen kennis laten maken met vegetarisch eten en consumenten wijzen op de voordelen van het eten van minder vlees. "Minder vlees eten is niet alleen goed voor dieren en het milieu", zegt een woordvoerder van Wakker Dier. Volgens het Voedingscentrum eten Nederlanders nog altijd meer vlees dan gezond is voor het menselijk lichaam. "Vooral voor mannen is er nog veel winst te behalen", aldus het Voedingscentrum.

Mannen moeten gemiddeld 400 gram per week minder vlees eten om aan de aanbevolen maximale hoeveelheid van 500 gram per week te komen. Vrouwen eten volgens het Voedingscentrum ongeveer 100 gram te veel per week. Vanwege de coronamaatregelen speelde Eet Geen Dierendag zich dit jaar grotendeels digitaal af. Deelnemers aan de dag konden via social media laten zien met welke vegetarische gerechten ze de dag vieren. Op de website van Eet Geen Dierendag staan recepten voor vegetarische maaltijden.

Koningin Elizabeth prijst traditionele media

De Britse koningin Elizabeth heeft vandaag haar bewondering uitgesproken voor de traditionele nieuwsmedia. In een boodschap aan journalisten zegt het staatshoofd dat de media een essentiële publieke dienst leveren tijdens de coronapandemie. De koningin stuurde het bericht naar de leden van de Britse News Media Association, waar onder meer de kranten *The Guardian*, *The Sun* en *Daily Mail* lid van zijn. "De pandemie heeft eens te meer laten zien wat voor een belangrijke publieke dienst de gevestigde nieuwsmedia bieden, zowel nationaal als regionaal", schrijft ze. In haar bericht benadrukt ze het vitale belang van vertrouwde en betrouwbare informatiebronnen, "vooral in een tijd dat er zoveel bronnen zijn die om onze aandacht strijden". Het is bijzonder dat koningin

Foto: Shutterstock

Elizabeth zich op deze manier uitdrukt. Volgens ongeschreven wetten spreekt de koningin zich niet uit over politieke kwesties. Het besluit om een openbare steunbetuiging te versturen, suggereert dat ze het onderwerp als onomstreden beschouwt.

Tientallen zoogdieren kunnen coronavirus oplopen

Foto: Shutterstock

De mens is lang niet het enige zoogdier dat besmet kan raken met het coronavirus. Het virus is ook al aangetroffen bij nertsen, maar tientallen zoogdiersoorten zijn vat-

baar voor het virus. Dat kan een gevaar zijn, want het virus kan onzichtbaar sluimeren bij de dieren, tot het overslaat naar mensen en onverwacht een nieuwe golf

begint. Bij schapen, chimpansees, gorilla's, orang-oetans en bonobo's kan het virus net zo binnenkomen als bij mensen. Ook katten, honden, leeuwen, tijgers, fretten en makaken kunnen besmet raken. Vogels, vissen en reptielen hebben volgens de onderzoekers weinig te vrezen van het coronavirus. De onderzoekers adviseren om huisdieren en vee goed in de gaten te houden. Dat kan helpen om nieuwe coronahaarden snel te vinden en nieuwe uitbraken in de kiem te smoren.

Het onderzoek staat in het wetenschapsblad *Scientific Reports*, dat verbonden is aan het belangrijke blad *Nature*.

Buckles

By David Gilbert

Beetle baily

By Mort Walker

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Sport

Souax Gill Sport kampioen A-klasse

Pichingolo wint 1e finaleduel

WILLEMSTAD — Pichingolo KIA/Nissan won gisteren de eerste finalewedstrijd in de AA-klasse van het vrouwensoftbal. Souax Gill Sport Tu y Yo werd met liefst 14-4 opzij gezet. In de A-klasse claimden de jongere softbalsters uit Souax de kampioens-titel door van het jeugdteam van Pichingolo te winnen: 5-1.

De nacompetitie van de Curaçaose Softball Bond (CSB) vond in het weekeinde in het Sabana Ballpark plaats. Naast de finales in de hoofd- en A-klasse werd ook de eerste wedstrijd gespeeld in de serie van promotie- en degradatie.

In de A-klasse kwam Souax met telkens een punt in de eerste en tweede inning met 2-0 voor te staan. De ploeg gaf deze voorsprong niet meer uit handen. Pichingolo maakte het enige punt in haar derde slagbeurt. Souax scoorde één en twee punten in respectievelijk de zesde en zevende inning.

Pitcher J'Dah Girigorie won de wedstrijd. Ze stond gedurende zeven innings één punt en vijf hits toe aan de tegenstanders, terwijl ze zes slagvrouwen met drieslag had bedwongen. Ze claimde de drie overwinningen voor Souax in de serie en werd uitverkoren tot meest waardevolle softbalster in de A-finale.

In de AA-klasse aast Pichingolo op haar 38e softballtitel. De huidige kampioen deed een goede stap in die richting door de eerste finalewedstrijd op overtuigende wijze te winnen van Souax: 14-4.

Behalve in de derde en vierde inning, wist Pichingolo in haar vijf andere slagbeurten te scoren. De kampioensploeg stelde al in de tweede inning de overwinning veilig, toen het twee punten scoorde en uitliep naar 5-2. Souax scoorde nog een punt in de vierde en vijfde inning,

Foto's: Edsel Sumbro

Het jeugdteam van Souax Sport Gill Tu y Yo veroverde de kampioens-titel in de A-klasse, terwijl in de AA-klasse pitcher Arnalda Margaritha haar ploeg Pichingolo KIA /Nissan naar de overwinning leidde in de eerste finalewedstrijd.

terwijl Pichingolo met negen punten in de laatste drie innings een einde maakte aan alle illusie van de tegenstander.

Pitcher Arnalda Margaritha claimde de overwinning voor Pichingolo. Ze incasseerde gedurende zeven innings vier punten en drie honkslagen in, terwijl ze zes slagvrouwen van Souax met drieslag wist te bedwingen. Beste slagvrouw voor de kampioensploeg was Julise Kofy die drie hits noteerde in eveneens drie slagbeurten.

De tweede finalewedstrijd vindt vanavond plaats in het Buena Vista Ballpark. Dit duel vangt om 19.00 uur aan. Pichingolo en Souax spelen een best-of-seven serie; de ploeg die vier wedstrijden wint, veroverd de Curaçaose kampioens-titel.

Tot slot werd in het Sabana Ballpark ook de eerste ontmoeting in de serie van promotie- en degradatiewedstrijden gespeeld. Vipers zegvierde met 8-1 over Dream Girls. Deze serie wordt morgenavond voortgezet in het Sabana Ballpark.

Foto's: Edsel Sumbro

Butler leidt Miami Heat naar zege

ORLANDO — De basketballers van Miami Heat hebben de spanning teruggebracht in de finale van de NBA. Onder leiding van de excellerende Jimmy Butler won Miami Heat het derde duel met Los Angeles Lakers met 115-104. De stand in de best-of-seven serie kwam hierdoor op 2-1, nog steeds in het voordeel van Lakers.

De ploeg uit Los Angeles had de voorgaande twee duels vrij eenvoudig gewonnen, maar gisteravond moesten

LeBron James, Anthony Davis en de andere Lakers het vooral afleggen tegen Butler. De 31-jarige Amerikaan maakte maar liefst 40 punten.

Butler gaf ook 13 assists en hij pakte 11 rebounds. Hij werd de derde speler die in een NBA-finale voor een zogeheten 'triple-double' zorgde met daarin minimaal 40 punten. Alleen James en Jerry West lukte dat eerder ook.

"Ik denk dat we nu beseffen dat we erbij horen", zei Butler, die bij afwezigheid

van de geblesseerde Goran Dragic en Bam Adebayo de Heat bij de hand nam. "We kunnen de Lakers verslaan, als we maar doen wat we moeten doen. Ik weet zeker dat zij in de volgende wedstrijd een stuk beter zullen spelen. Wij zullen minstens evenveel energie erin moeten stoppen."

Bij Los Angeles Lakers tekende LeBron James voor 25 punten, terwijl Davis niet verder kwam dan 15 punten. De vierde wedstrijd in de NBA-finale vindt morgen plaats.

Zeges Nadal en Djokovic

PARIJS — Rafael Nadal en Novak Djokovic hebben zich geplaatst voor de volgende ronde van Roland Garros. De Spaanse tennisser, twaalfvoudig winnaar van het grandslamtoernooi in Parijs, rekende in drie sets af met de Amerikaanse jongeling Sebastian Korda: 6-1, 6-1 en 6-2. Djokovic wees Daniel Galan terug: 6-0, 6-3 en 6-2.

Nadal boekte zijn 97e overwinning op het graveltoernooi in de Franse hoofdstad, waar hij nagenoeg onverslaanbaar is. Ook de twintigjarige Korda kon de Spanjaard geen pijn doen. De partij op het centercourt Philippe Chatrier duurde nog geen 2 uur.

Djokovic en Galan die de 153e plaats op de wereldranglijst bezet, stonden nog nooit tegenover elkaar. Tijdens de tweede set lag de tenniswedstrijd lang stil vanwege regenval. De gravelbaan raakte onbespeelbaar en het elektronische dak moest over Court Philippe Chatrier worden geplaatst.

Djokovic leek daardoor even uit zijn ritme, hij verloor twee games op rij tegen de 24-jarige Galan, maar herstelde zich daarna. In de laatste set stond hij nog twee games aan zijn Colombiaanse opponent toe. Djokovic (33) pakte in 2016 de titel op Roland Garros. De afgelopen drie jaar ontbrak hij in de finale.

Bij de vrouwen werd de Roemeense tennisster Simona Halep op ontluisterende wijze uitgeschakeld. De nummer 1 van de plaatsingslijst liet zich in de vierde ronde wegspeelen door de pas negentienjarige Poolse Iga Swiatek. Halep maakte slechts drie games in de partij en

moest na ruim een uur met 1-6 en 2-6 het hoofd buigen voor de nummer 54 van de wereld.

Halep, die het grandslamtoernooi in Parijs in 2018 won, speelde haar eerste drie partijen nog zeer overtuigend en won steeds zonder setverlies. Maar tegen de jonge Poolse kwam ze erin het geheel niet aan te pas. Voorts is tennisster Kiki Bertens roemloos uitgeschakeld. De als vijfde geplaatste Nederlandse stapelde fout op fout in haar partij in de vierde ronde tegen de onbekende Italiaanse Martina Trevisan en verloor in twee sets: 4-6 en 4-6.

Bertens had zich voor de tweede keer in haar carrière voor de kwartfinales van het grandslam in Parijs kunnen plaatsen, maar in de partij tegen de nummer 159 van de wereld kwam ze geen moment in de buurt van een plek bij de laatste acht.

Kitata en Kosgei winnen in Londen

LONDEN — De heerschappij van Eliud Kipchoge op de marathon is in een drijfnaat Londen ten einde gebracht. De wereldrecordhouder uit Kenia die voor zijn vijfde overwinning ging, boog voor Shura Kitata uit Ethiopië. Bij de vrouwen was de Keniaanse atlete Brigid Kosgei oppermachtig.

Kitata was niet alleen de atleet die op het beslissende moment in de race het tempo opschroefde en Kipchoge op achterstand zette, maar hij bleek ook nog de beste eindsprint in de benen te hebben. Hij won in 2.05.41, Kipchoge kwam een dikke minuut later pas als achtste over de finish in 2.06.49.

De Keniaan Vincent Kipchumba kwam een seconde na Kitata als tweede binnen (2.05.42), de Ethiopiër Sisay Lemma werd derde in 2.05.45.

Regen en kou voorkwamen een toptijd in Londen, waar de atleten 29 keer een coronaproof parcours aflegde in St. James's Park, nabij Buckingham Palace. Fans waren niet toegestaan langs de kant.

Bij de vrouwen heeft Kosgei zich niet laten afschrikken door de regen. De wereldrecordhoudster won in een druipe hoofdstad van Groot-Brittannië de marathon in een tijd van 2.18.58. Het was haar tweede zege op rij in de vrouwenrace. Kosgei's tijd lag ver boven haar wereldrecord van 2.14.04, maar de omstandigheden in Londen waren zwaar.

De Amerikaanse Sara Hall finishte als tweede in 2.22.01. Ze wist in de slotmeters Chepngetich in te halen. De Keniaanse eindigde als derde in 2.22.05.

AZ verzuimt te winnen

ROTTERDAM — AZ heeft bij Sparta Rotterdam met 4-4 gelijkgespeeld. De ploeg van trainer Arne Slot was in de tweede helft geen schim van de ploeg die voor rust gemakkelijk een voorsprong van 4-0 nam. De thuisploeg kwam in de tweede helft helemaal terug.

Zakaria Aboukhlal en Dani de Wit scoorden voor rust twee keer. Het aantal doelpunten voor rust had hoger uit kunnen vallen, maar pogingen van debutant Jesper Karlsson, De Wit en Teun Koopmeiners vanaf de strafschopstip, spatten op de paal en lat uiteen.

Na rust viel AZ ver terug en kwam Sparta terug in de wedstrijd. Abdou Harroui schoot vanuit een indirecte vrij trap raak en verdediger Dirk Abels scoorde van grote afstand. AZ-doelman Marco Bizot veroorzaakte vlak voor tijd een strafschop en kreeg een rode kaart. Lennart Thy bracht het verschil terug tot 4-3, waarna invaller Sven Mijnans de bizarre comeback compleet maakte.

In Tilburg hadden de spelers van Feyenoord hun trainer Dick Advocaat een groot plezier gedaan. De coach maakte afgelopen vrijdag in De Kuip een chagrijnige indruk. De uitwedstrijd tegen Willem II leidde niettemin tot een zonnig humeur bij Advocaat: 1-4.

In Eindhoven had PSV de thuiswedstrijd tegen Fortuna Sittard moeizaam gewonnen. Het duel eindigde in 2-0. Donyell Malen maakte in de vijfde minuut het eerste doelpunt. Invaller Noni Madueke besliste het duel pas in de 85e minuut.

PSV-coach Roger Schmidt gaf na de moeizame thuiswedstrijd volmondig toe dat er voor hem nog het nodige werk in Eindhoven te doen is. "We zijn nog niet in staat om eens in de drie dagen te spelen zoals ik dat voor ogen heb", liet de Duitse trainer weten. "Hoe we donderdag in Trondheim speelden, zo is hoe ik het graag zie. Zowel technisch als tactisch stonden we daar goed. Iedereen rond het team wist dat we dat in de beginfase van het seizoen niet keer op keer konden brengen."

Tweede zege Sta. Rosa Indians

Foto's: Edsel Sumbro

Sta Rosa Indians heeft ook de tweede finalewedstrijd tegen Wild Cats gewonnen en leidt nu met 2-0.

WILLEMSTAD — De ploeg van Sta. Rosa Indians behaalde gisteren de tweede overwinning in de finale tegen Wild Cats. De Indianen zegevierden met 6-4 in het Tio Daou Ballpark en leiden de serie in de hoofdklasse van het Curaçaose honkbal nu met 2-0.

Na donderdag met 4-1 te hebben verloren, leken de Wilde Katten gisteren de tweede wedstrijd te gaan winnen. Ze stonden namelijk na twee innings met 2-0 voor. Sta. Rosa trok met twee punten de score

in de derde inning gelijk. Met een punt in hun zesde slagbeurt kwamen de Indianen voor het eerst op voorsprong.

De Cats trokken in de eerste helft van de zevende in-

ning de score weer gelijk: 3-3. De Indians liepen in de tweede helft van deze zelfde inning met twee punten weer uit: 5-3. Beide ploegen scoorden nog een punt, waardoor de eindstand op 6-4 kwam in het voordeel van Sta Rosa. De finaleserie wordt dinsdagavond voortgezet in het Tio Daou Ballpark. Deze derde wedstrijd vangt om 19.00 uur aan.

Het 'prikkel draad'

Creëer bewustzijn en publiceer een foto van iets dat mensen in gevaar kan brengen!

E-mail naar aosaruba@amigoe.com.

Like us on facebook

Topixs -
Aruba's
First
Multilingual
Magazine

Heeft u interesse om te adverteren?
Bel ons op telefoonnummer
582-4333 of stuur ons een email:
avisoaruba@amigoe.com

Is studeren in Nederland jouw doel?
Lees de Amigoe Aruba om je taalvaardigheid te verbreden!

www.amigoe.com
 582-4333